

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/21-09/76

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 15. listopada 2021.

Hs**NP*021-12/21-09/76*65-21-02**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Objedinjeno izvješće o obavljenim financijskim revizijama turističkih zajednica za 2019.*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 16. Zakona o Državnom uredu za reviziju ("Narodne novine", broj 25/19), dostavio Državni ured za reviziju, aktom od 15. listopada 2021. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, glavni državni revizor.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 003-05/21-05/1

URBROJ: 613-01-01-21-17

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 15-10-2021		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/21-09/76	63	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
613-21-01	1	0

Zagreb, 15. listopada 2021.

Hs**NP*021-12/21-09/76*613-21-01**Hs

HRVATSKI SABOR
n/p Gordan Jandroković, predsjednik

Predmet: dostava izvješća

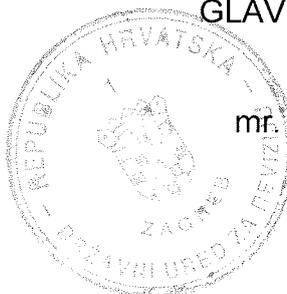
Poštovani,

u skladu s odredbom članka 16. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), u prilogu se dostavlja Objedinjeno izvješće o obavljenim financijskim revizijama turističkih zajednica za 2019., u čijem je prilogu 40 pojedinačnih izvješća o obavljenoj reviziji.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, dipl. oec., glavni državni revizor.

S poštovanjem

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

mr. Ivan Klešić, dipl. oec.

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**Objedinjeno izvješće
o obavljenim
financijskim revizijama**

**Turističke zajednice
za 2019.**

Zagreb, rujan 2021.

TURISTIČKE ZAJEDNICE

Revizija – ukratko

Opći podaci o turističkim zajednicama

Broj turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj

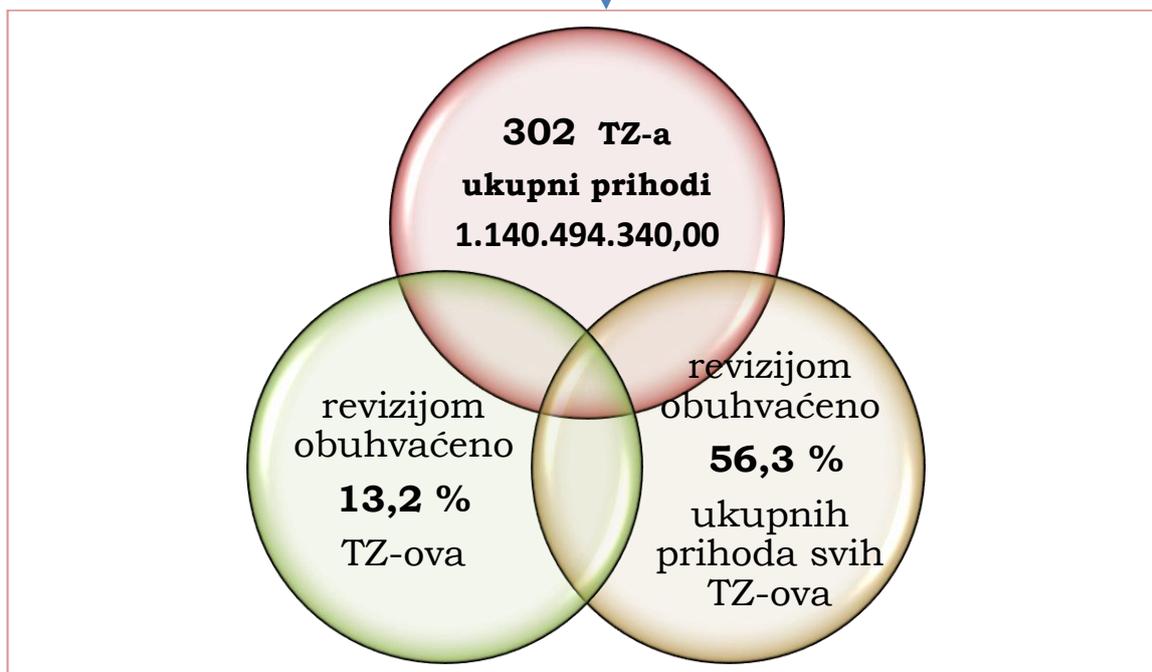
tz mjesta - 15
ukupno - 302
tz županija - 21
tz područja - 20   htz
tz gradova - 109   tz otoka - 1
tz općina - 135

Financijski pokazatelji za 302 TZ-a, prema financijskim izvještajima za 2019.

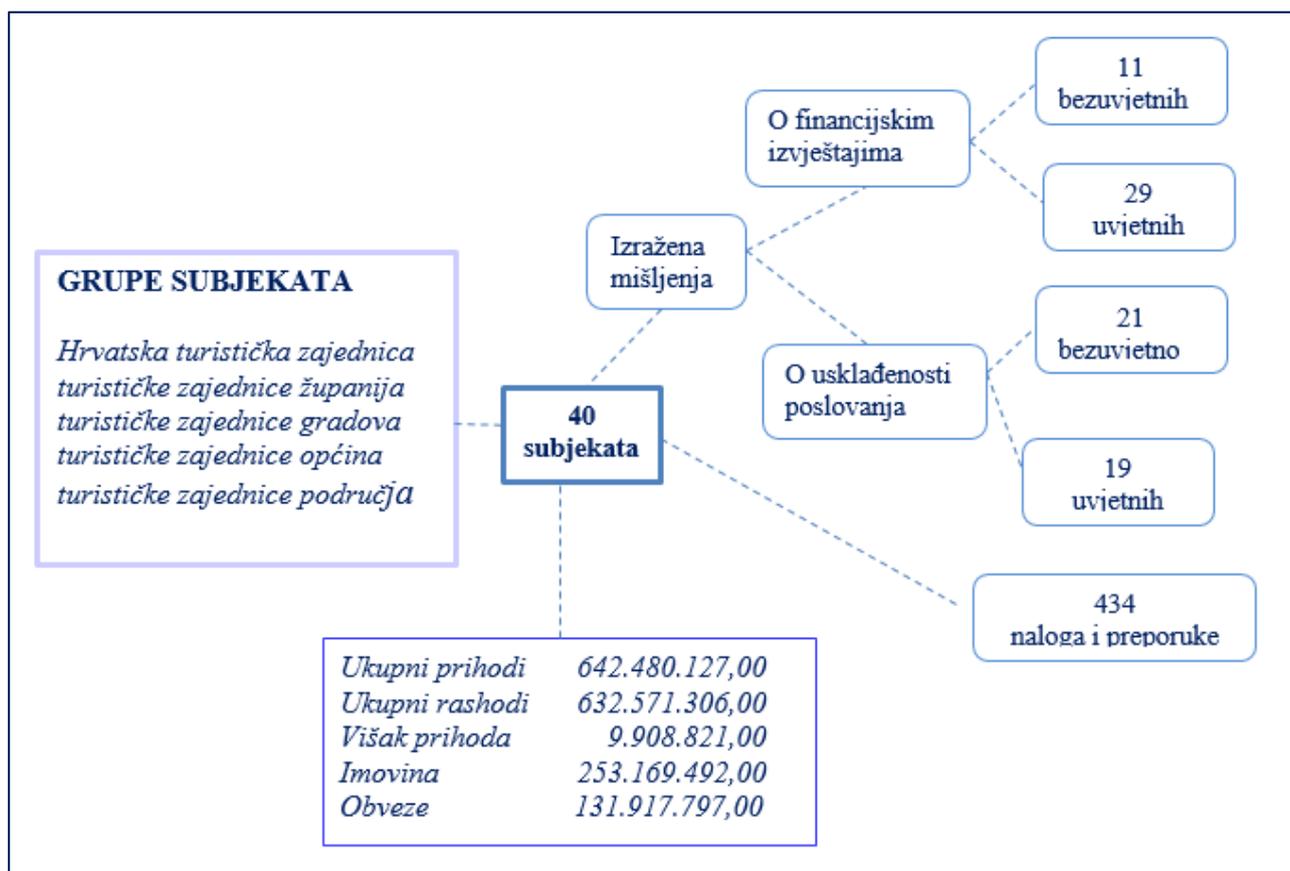
<i>Ukupni prihodi</i>	1.140.494.340,00
<i>Ukupni rashodi</i>	1.114.402.755,00
<i>Višak prihoda</i>	26.091.585,00
<i>Imovina</i>	403.071.428,00
<i>Obveze</i>	191.448.987,00

Turističke zajednice obuhvaćene revizijom

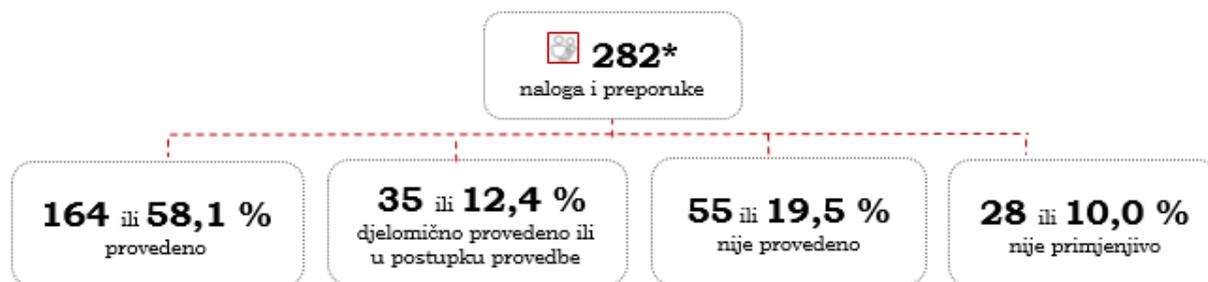
Financijska revizija

PODRUČJA U KOJIMA SE NAJČEŠĆE POJAVLJUJU NEPRAVILNOSTI I PROPUSTI

Računovodstveno poslovanje	29 TZ
Financijski izvještaji	17 TZ
Planiranje	16 TZ
Rashodi	8 TZ
Sustavi unutarnjih kontrola	7 TZ

PROVJERA NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLIH REVIZIJA

* nalazi i preporuke odnose se na 32 TZ, jer osam TZ nije ranije obuhvaćeno revizijom

Zaključak

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste u poslovanju turističkih zajednica, Državni ured za reviziju dao je 434 naloga i preporuke, čija bi provedba pridonijela istinitom, pouzdanom i točnom iskazivanju sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda u financijskim izvještajima, kao i povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitosti korištenja sredstava.

Također, Državni ured za reviziju je za veći broj turističkih zajednica (36) ocijenio da su ostvarile ciljeve i zadatke planirane godišnjim programom rada, a financijska sredstva koristile za ostvarenje aktivnosti utvrđenih navedenim programom (četiri turističke zajednice obavile su većinu planiranih aktivnosti i zadaća, ali, između ostalog, sustav za praćenje učinaka provedenih aktivnosti nije uspostavljen odnosno nisu utvrđeni pokazatelji za praćenje provedbe planiranih aktivnosti i ciljeva).

Aktivno su surađivale s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u promociji turističke ponude, promovirale turističke potencijale spomenutih jedinica i okolice, kao i sudjelovale u unaprjeđenju turističkih proizvoda i stvaranju prepoznatljivog imidža turističkih destinacija.

Hrvatska turistička zajednica je provedbom svojih aktivnosti bila učinkovita u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, kao i suradnji s Ministarstvom turizma i sporta te sustavom turističkih zajednica.

SAŽETAK	i
SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	4
PODACI IZ FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	5
Prihodi	6
Rashodi	14
Imovina te obveze i vlastiti izvori	17
Programi i projekti	19
IZRAŽENA MIŠLJENJA	21
NALAZ REVIZIJE	23
PROVJERA PROVEDBE NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLE REVIZIJE	38
ZAKLJUČAK	40
Prilog 1 Prihodi turističkih zajednica za 2019., prema vrstama	41
Prilog 2 Rashodi turističkih zajednica za 2019., prema vrstama	43
Prilog 3 Financijski rezultat turističkih zajednica za 2018. i 2019.	45
Prilog 4 Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora turističkih zajednica koncem 2019.	47

SAŽETAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 40 turističkih zajednica, kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2019.

Ciljevi revizije bili su provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja, provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem, provjeriti pravilnost stjecanja prihoda i ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom, provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija i aktivnosti u vezi s poslovanjem, kao i usklađenost provedenih aktivnosti s programom rada te ocijeniti efikasnost u promicanju i unaprjeđenju suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna te drugih izvora (kod revizije Hrvatske turističke zajednice, umjesto navedenog, cilj revizije bio je ocijeniti efikasnost Hrvatske turističke zajednice u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, kao i njezinu suradnju s Ministarstvom turizma i sustavom turističkih zajednica).

Prihodi turističkih zajednica obuhvaćenih revizijom iznosili su 642.480.127,00 kn, rashodi 632.571.306,00 kn te je višak prihoda 9.908.821,00 kn (26 turističkih zajednica iskazalo je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 14.938.506,00 kn, a 14 manjak u iznosu od 5.029.685,00 kn).

O financijskim izvještajima turističkih zajednica za 2019. izraženo je jedanaest bezuvjetnih i 29 uvjetnih mišljenja, a o usklađenosti poslovanja 21 bezuvjetno i 19 uvjetnih mišljenja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni i drugi propisi te unutarnji akti kojima je uređen okvir financijskog izvještavanja i poslovanja turističkih zajednica.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje su utjecale na izražavanje mišljenja odnose se na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, program rada i izvješćivanje, financijske izvještaje, računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu, obveze i vlastite izvore te zaduživanje i javnu nabavu.

Revizijom je, između ostalog, utvrđeno:

- U dijelu koji se odnosi na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, jedna turistička zajednica nije na svojim mrežnim stranicama objavila godišnje planove, programe, strategije, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente i informacije koji se odnose na područje rada navedene turističke zajednice. Pojedina tijela dvije turističke zajednice (turističko vijeće, skupština, nadzorni odbor) nisu donijela poslovnike o svom radu, a skupština jedne turističke zajednice nije donijela godišnje financijsko izvješće za 2019. te program rada i financijski plan za sljedeću godinu (sjednica nije održana, jer se nije odazvao dovoljan broj članova za pravovaljano odlučivanje).
- Pojedine turističke zajednice nisu provodile samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola, odnosno nisu popunile upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola, nisu sastavile akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola te nisu uspostavile učinkovit sustav unutarnjih kontrola.

- Jedna turistička zajednica godišnji program i financijski plan nije donijela u propisanom roku niti ih je dostavila turističkoj zajednici županije, a druga turistička zajednica nije dostavila financijski plan na usvajanje skupštini. Pojedine turističke zajednice financijskim planom te njegovim izmjenama i dopunama nisu planirale prihode i rashode prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije (prihodi su planirani prema izvorima, a rashodi po projektima odnosno programskim aktivnostima), financijskim planom nisu realno planirani pojedini prihodi i rashodi te, iako su utvrđena značajna odstupanja, nisu donesene izmjene financijskog plana. Financijski plan ne sadrži financijski rezultat poslovanja ni plan zaduživanja, a pojedina obrazloženja financijskog plana turističkih zajednica ne sadrže obrazloženje programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan i/ili spomenuta obrazloženja ne sadrže poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

U dijelu koji se odnosi na godišnje financijsko izvješće, odnosno izvješće o izvršenju programa rada, utvrđeno je da pojedina izvješća, između ostalog, ne sadrže podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdatke za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice, usporedbu financijskog plana i njegova ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, kao ni financijski rezultat poslovanja. Također, s obzirom na različito iskazivanje podataka u godišnjem financijskom izvješću, odnosno izvješću o izvršenju programa rada u odnosu na Izvještaj o prihodima i rashodima, podaci u spomenutim izvješćima pojedinih turističkih zajednica nisu istovjetni.

- Podaci iskazani u financijskim izvještajima nisu potpuni (između ostalog, ne sadrže izvanbilančne zapise, pojedina potraživanja) te nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama niti su iskazani prema vrstama prihoda i rashoda utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije (zbog navedenog su pojedini prihodi, rashodi i imovina u financijskim izvještajima iskazani više ili manje u odnosu na prihode, rashode i imovinu evidentiranu u poslovnim knjigama). Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže razradu i dopunu podataka; u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na ostvarenje prethodne godine; a Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled ugovornih odnosa i slično, koji mogu postati obveza (dani instrumenti osiguranja plaćanja, jamstva, sudski sporovi u tijeku).
- U dijelu računovodstvenog poslovanja koje se odnosi na vođenje poslovnih knjiga, utvrđeno je da turističke zajednice vode propisane poslovne knjige, ali pojedine (pet) ne vode pomoćne knjige (između ostalog, ne vode knjigu potraživanja za dane jamčevne pologe, evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija, evidenciju putnih naloga, knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata) ili evidencije međusobno nisu usklađene (evidencija putnih naloga i evidencija o korištenju vozila). Pojedine turističke zajednice u poslovnim knjigama nisu na propisanim računima evidentirale prihode, rashode i imovinu i/ili u poslovnim knjigama nisu evidentirale ni u financijskim izvještajima iskazale (u okviru izvanbilančnih zapisa) tuđu imovinu dobivenu na korištenje (poslovni prostori koje turistička zajednica koristi za obavljanje djelatnosti). Podaci o pojedinim prihodima, rashodima i obvezama nisu istovjetni u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima; pojedini rashodi u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne, istinite, uredne i prethodno kontrolirane dokumentacije, pojedini rashodi evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju računa dobavljača koji nisu prethodno kontrolirani ni ovjereni te koji ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga niti je vidljiva narav odnosno vrsta usluge, a pojedine poslovne promjene nisu u cijelosti evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima (kupnja i prodaja vozila).

Turističke zajednice obavile su popis imovine i obveza (osim jedne), ali je kod pojedinih utvrđeno da obavljani popis nije cjelovit (između ostalog, ne obuhvaća novčana sredstva, obveze, potraživanja, zemljište); zakonski zastupnik nije odredio datum popisa imovine i obveza, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja o obavljenom popisu imovine i obveza; podaci u popisnim listama sadrže podatke o količini, ali ne i vrijednosne pokazatelje (novčane izraze); popisne liste nisu potpisali članovi povjerenstva; izvješće o obavljenom popisu nije sastavljeno ni dostavljeno zakonskom zastupniku; zakonski zastupnik nije donio odluku o rezultatima obavljenog popisa imovine i obveza te nije obavljeno usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

- U području rashoda, utvrđene nepravilnosti, između ostalog, odnose se na rashode za zaposlene (između ostalog, ugovori o radu nisu usklađeni i pojedine plaće nisu obračunavane ni isplaćivane u skladu s unutarnjim aktom turističke zajednice; unutarnjom odlukom o obračunu i isplati plaća nisu utvrđene vrijednosti koeficijenta radnih mjesta u turističkom uredu, a nazivi radnih mjesta nisu usklađeni s unutarnjim aktom turističke zajednice; visina osnovice za obračun plaće nije utvrđena) te rashode za usluge promidžbe i informiranja, knjigovodstvene usluge, rashode za reprezentaciju (pojedini ispostavljeni računi za konzumaciju jela i pića ne sadrže specifikaciju izvršene usluge, kao ni razloge ugošćivanja odnosno popis osoba koje su ugošćivane), naknade za službena putovanja (između ostalog, uz putne naloge nisu priloženi računi za troškove prijevoza i smještaja u inozemstvu niti su iskazani na putnom nalogu kao trošak službenog puta; na putnim nalogima nema poveznice s ulaznim računima nastalim za troškove prijevoza i smještaja niti na navedenim ulaznim računima, što otežava kontrolu obračuna putnih naloga; uz pojedine putne naloge u inozemstvo priloženi su i priznati računi lokalnog taksi-prijevoza po gradu te računi raznih vrsta napitaka koji su trebali biti podmireni iz dnevnica). U dijelu koji se odnosi na donacije, između ostalog, utvrđeno je da je dio donacija dodijeljen izravno bez javnog natječaja na temelju zamolbi korisnika za organizaciju sportskih, kulturnih i zabavnih manifestacija te za navedene donacije nisu zaključeni ugovori niti su korisnici dostavljali izvješća o realizaciji projektnih aktivnosti.
- U dijelu koji se odnosi na financiranje programa i projekata (dvije turističke zajednice), između ostalog, utvrđeno je da su u okviru aktivnosti jedne turističke zajednice ostvareni rashodi za održavanje pomorskog dobra i komunalne infrastrukture (čišćenje i održavanje plaža, utrošak vode na tuševima na plažama, postavljanje psihološke granice plivačima na moru, najam kemijskih sanitarnih čvorova, troškovi struje, vode i potrošnog materijala u sanitarnim čvorovima), što nisu direktne zadaće turističkih zajednica utvrđene zakonom. Nadalje, kod druge turističke zajednice utvrđeno je, između ostalog, da poziv za sufinanciranje manifestacija i projekata u funkciji turizma ne sadrži mjerila za ocjenu kriterija odnosno zahtjeva za dodjelu potpora te postupak za podnošenje prigovora (prijedlog odbora za manifestacije sadrži naziv projekta i nositelja projekta, zatraženi iznos te prijedlog odobrenog iznosa, ali ne i kriterije na temelju kojih su odabrani programi i utvrđena visina sredstava).
- U području javne nabave, između ostalog, utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na donošenje plana nabave (nije donesen ili nije objavljen na stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave), vođenje registra ugovora, izradu godišnjeg statističkog izvješća o javnoj nabavi te provođenje postupaka jednostavne nabave (između ostalog, nije donesena odluka o pokretanju postupka, predmet nabave nije opisan na jasan, nedvojbena i potpun način, nisu navedeni kriteriji za odabir ponude).

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste u poslovanju turističkih zajednica, Državni ured za reviziju dao je 434 naloga i preporuke, čija bi provedba pridonijela istinitom, pouzdanom i točnom iskazivanju sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda u financijskim izvještajima, kao i povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitosti korištenja sredstava.

Također, Državni ured za reviziju je za veći broj turističkih zajednica (36) ocijenio da su ostvarile ciljeve i zadatke planirane godišnjim programom rada, a financijska sredstva koristile za ostvarenje aktivnosti utvrđenih navedenim programom (četiri turističke zajednice obavile su većinu planiranih aktivnosti i zadaća, ali, između ostalog, sustav za praćenje učinaka provedenih aktivnosti nije uspostavljen odnosno nisu utvrđeni pokazatelji za praćenje provedbe planiranih aktivnosti i ciljeva). Aktivno su surađivale s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u promociji turističke ponude, promovirale turističke potencijale spomenutih jedinica i okolice, kao i sudjelovale u unaprjeđenju turističkih proizvoda i stvaranju prepoznatljivog imidža turističkih destinacija. Hrvatska turistička zajednica je provedbom svojih aktivnosti bila učinkovita u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, kao i suradnji s Ministarstvom turizma i sporta te sustavom turističkih zajednica.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/21-06/1
URBROJ: 613-01-01-21-1

Zagreb, 3. rujna 2021.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI TURISTIČKIH ZAJEDNICA

Državni ured za reviziju (dalje u tekstu: Ured) obavio je financijsku reviziju 40 turističkih zajednica, i to: Hrvatske turističke zajednice, devet turističkih zajednica županija, 23 turističke zajednice gradova, šest turističkih zajednica općina te jedne turističke zajednice područja (dalje u tekstu: turističke zajednice), na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima koji su utvrđeni Zakonom o Državnom uredu za reviziju, Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 20. srpnja 2020. do 2. rujna 2021.

Sustav turističkih zajednica, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica te osnovna načela njihova financiranja i gospodarenja propisani su Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08)¹, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., te Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 52/19 i 42/20), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020. (osim odredaba članka 22., stavaka 2. i 5. koje stupaju na snagu 1. siječnja 2022.). Turističke zajednice su organizacije koje djeluju po načelu destinacijskog menadžmenta, a osnivaju se radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge na razini za koju su osnovane. U provođenju promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu, turističke zajednice upotrebljavaju znak hrvatskog turizma koji se utvrđuje odlukom Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice.

---

¹ U tekstu se navode propisi koji su se primjenjivali u razdoblju obuhvaćenom revizijom.

Prema odredbama članaka 3. i 4. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., sustav turističkih zajednica činile su: turističke zajednice mjesta, turističke zajednice općina, turističke zajednice gradova, turističke zajednice područja, turističke zajednice županije, Turistička zajednica Grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica. Prema odredbi članka 5. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., u smislu navedenoga Zakona, sustav turističkih zajednica čine: lokalna turistička zajednica osnovana kao lokalna destinacijska menadžment organizacija za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, otoka, rivijere ili slične prostorne cjeline (kada se navedene turističke zajednice osnivaju za područje više jedinica lokalne samouprave dužne su se voditi načelom teritorijalne pripadnosti istoj regionalnoj turističkoj zajednici); regionalna turistička zajednica osnovana kao regionalna destinacijska menadžment organizacija za područje jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave; Turistička zajednica Grada Zagreba za područje Grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica za područje Republike Hrvatske.

Zajednički ciljevi turističkih zajednica, prema odredbi članka 9. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., bili su: poticanje i iniciranje razvoja i unapređivanje postojećeg turističkog proizvoda; iniciranje razvoja novih turističkih proizvoda područja za koje su osnovane, na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane; promocija turističkog proizvoda područja za koje su osnovane; razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma te potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda određenog područja, a osobito zaštite okoliša te prirodne i kulturne baštine sukladno održivom razvoju. Prema odredbi članka 9. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., zajednički ciljevi turističkih zajednica su: razvoj i marketing destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja (planiranje, razvoj turističkih proizvoda u destinaciji, financiranje, donošenje i provedba odluka), u skladu s dokumentima kojima se definira nacionalna strategija razvoja turizma; osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih lokalnih/regionalnih interesa kroz jačanje lokalne/regionalne inicijative i povezivanje dionika na lokalnom/regionalnom nivou radi stvaranja međunarodno konkurentnih turističkih proizvoda; poboljšanje uvjeta boravka turista u destinaciji te razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, kao i potrebi i važnosti očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističke resursne osnove određene destinacije, a osobito zaštite okoliša, kao i prirodne i kulturne baštine sukladno načelima održivog razvoja.

Djelovanje turističkih zajednica temelji se na načelu opće korisnosti. Turistička zajednica ne smije obavljati gospodarske djelatnosti, a iznimno može²: upravljati javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, Republike Hrvatske, tijela javne vlasti, javnih ustanova odnosno pravnih osoba kojima je osnivač ili većinski vlasnik jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili Republika Hrvatska; organizirati manifestacije i priredbe koje pridonose turističkom identitetu destinacije; objavljivati komercijalne oglase na svojim digitalnim *online* i *offline* kanalima komunikacije i zaključivati sponzorske ugovore u svrhu financiranja zadaća; organizirati stručne skupove i edukacije; pružati usluge putem turističkih informacijskih sustava te izrađivati tržišna i druga istraživanja i analize namijenjene komercijalnoj uporabi; obavljati druge poslove i zadaće u funkciji razvoja turizma i destinacije koji nisu u suprotnosti s ovim Zakonom i drugim propisima.

² Prema odredbi članka 10. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., turistička zajednica iznimno je mogla: upravljati javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave; organizirati manifestacije i priredbe; objavljivati komercijalne oglase na svojim promotivnim materijalima; prodavati suvenire, turističke karte i vodiče, osim vlastitog promotivnog materijala; posredovati u rezervaciji privatnog smještaja ako u turističkom mjestu za koje je osnovana turistička zajednica ne postoji registrirana turistička agencija; obavljati druge poslove i zadaće od javnog interesa u funkciji razvoja turizma i destinacije koji nisu u suprotnosti s ovim Zakonom i drugim propisima.

Prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (članka 65. Zakona koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020. te članka 59. Zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020.), prihodi turističke zajednice su: boravišna (turistička) pristojba, članarina te prihodi od obavljanja gospodarskih djelatnosti iz članka 10., stavka 3. Zakona (*između ostalog, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, Republike Hrvatske, tijela javne vlasti, javnih ustanova, odnosno pravnih osoba kojima je osnivač ili većinski vlasnik jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili Republika Hrvatska; organiziranje manifestacija i priredbi koje pridonose turističkom identitetu destinacije, kao i stručnih skupova i edukacija; objavljivanje komercijalnih oglasa na digitalnim online i offline kanalima komunikacije; pružanje usluge putem turističkih informacijskih sustava*), a mogu biti i prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te državnog proračuna, članarine dragovoljnih članova, dragovoljnih priloga i darova, imovine u vlasništvu te fondova Europske unije i drugih fondova.

SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Subjekti revizije bile su 40 turističkih zajednica, a predmet revizije financijski izvještaji i poslovanje navedenih subjekata za 2019.

Prema podacima (Upisniku turističkih zajednica) s mrežnih stranica Ministarstva turizma i sporta³, na 31. svibnja 2021. u Republici Hrvatskoj, osim Hrvatske turističke zajednice, djeluje i 301 turistička zajednica (županije, grada, općine, mjesta, područja i otoka), čiji se pregled po županijama daje u nastavku.⁴

Tablica broj 1

Pregled turističkih zajednica, po županijama

Redni broj	Naziv županije	Turistička zajednica						Ukupno
		županije	grada	općine	mjesta	područja	otoka	
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Zagrebačka	1	9	3	0	1	0	14
2.	Krapinsko-zagorska	1	3	2	0	4	0	10
3.	Sisačko-moslavačka	1	6	4	0	0	0	11
4.	Karlovačka	1	3	3	0	2	0	9
5.	Varaždinska	1	6	2	0	0	0	9
6.	Koprivničko-križevačka	1	3	1	0	2	0	7
7.	Bjelovarsko-bilogorska	1	2	0	0	4	0	7
8.	Primorsko-goranska	1	11	15	1	1	1	30
9.	Ličko-senjska	1	4	5	1	0	0	11
10.	Virovitičko-podravsko	1	3	3	0	0	0	7
11.	Požeško-slavonska	1	5	0	0	1	0	7
12.	Brodsko-posavska	1	2	2	0	1	0	6
13.	Zadarska	1	5	21	4	1	0	32
14.	Osječko-baranjska	1	6	4	0	1	0	12
15.	Šibensko-kninska	1	5	7	5	0	0	18
16.	Vukovarsko-srijemska	1	4	2	0	0	0	7
17.	Splitsko-dalmatinska	1	15	22	4	1	0	43
18.	Istarska	1	9	22	0	1	0	33
19.	Dubrovačko-neretvanska	1	5	14	0	0	0	20
20.	Međimurska	1	3	3	0	0	0	7
21.	Turistička zajednica Grada Zagreba	1	0	0	0	0	0	1
Ukupno		21	109	135	15	20	1	301

³ Do srpnja 2020. Ministarstvo turizma (Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20)

⁴ <https://mint.gov.hr/upisnik-turistickih-zajednica/20763>

Ciljevi revizije bili su provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja, provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem, provjeriti pravilnost stjecanja prihoda i ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom, provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija i aktivnosti u vezi s poslovanjem, kao i usklađenost provedenih aktivnosti s programom rada, te ocijeniti efikasnost u promicanju i unaprjeđenju suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna te drugih izvora. Kod revizije Hrvatske turističke zajednice, umjesto navedenog, cilj revizije bio je ocijeniti efikasnost Hrvatske turističke zajednice u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, kao i njezinu suradnju s Ministarstvom turizma i sustavom turističkih zajednica.

PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Turističke zajednice obvezne su voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija. Financijski izvještaji, prema odredbi članka 28., stavka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Turističke zajednice obvezne su sastaviti sljedeće financijske izvještaje: Bilancu, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Turističke zajednice obuhvaćene revizijom (40) ostvarile su ukupne prihode za 2019. u iznosu od 642.480.127,00 kn, rashode u iznosu od 632.571.306,00 kn te višak prihoda u iznosu od 9.908.821,00 kn (26 turističkih zajednica iskazalo je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 14.938.506,00 kn, a 14 manjak u iznosu od 5.029.685,00 kn).

Ukupno ostvareni prihodi turističkih zajednica obuhvaćenih revizijom čine 56,3 % ukupno ostvarenih prihoda (1.140.494.340,00 kn), a rashodi 56,8 % ukupno ostvarenih rashoda (1.114.402.755,00 kn) svih (302) turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj⁵. U odnosu na 2018., prihodi turističkih zajednica obuhvaćenih revizijom veći su za 82.875.080,00 kn ili 14,8 %, a rashodi za 77.532.651,00 kn ili 13,9 %.

Podaci o ostvarenim prihodima, rashodima te višku prihoda turističkih zajednica (obuhvaćenih revizijom) za 2018. i 2019. daju se u tablici broj 2. Podaci o financijskom rezultatu turističkih zajednica (obuhvaćenih revizijom) za 2018. i 2019. daju se u Prilogu 3.

Tablica broj 2

Prihodi, rashodi te višak prihoda turističkih zajednica za 2018. i 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Ostvareno		Indeks
		2018.	2019.	(3/2)
	1	2	3	4
1.	Ukupni prihodi	559.605.047,00	642.480.127,00	114,8
2.	Ukupni rashodi	555.038.655,00	632.571.306,00	114,0
	Višak prihoda	4.566.392,00	9.908.821,00	217,0

⁵ Ukupni prihodi/rashodi za 302 turističke zajednice, prema podacima Financijske agencije

Prihodi

Prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi turističkih zajednica obuhvaćenih revizijom ostvareni su u iznosu od 642.480.127,00 kn, a odnose se na prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu od 7.126.923,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 175.636.300,00 kn, prihode po posebnim propisima u iznosu od 336.321.454,00 kn, prihode od imovine u iznosu od 2.302.796,00 kn, prihode od donacija u iznosu od 96.491.495,00 kn, druge prihode u iznosu od 21.491.984,00 kn te prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 3.109.175,00 kn. Najveći broj (30) revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica za 2019. ostvario je ukupne prihode do 10.000.000,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim prihodima revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica za 2018. i 2019., prema vrstama. Podaci o prihodima pojedinačno po turističkim zajednicama koje su obuhvaćene revizijom daju se u Prilogu 1.

Tablica broj 3

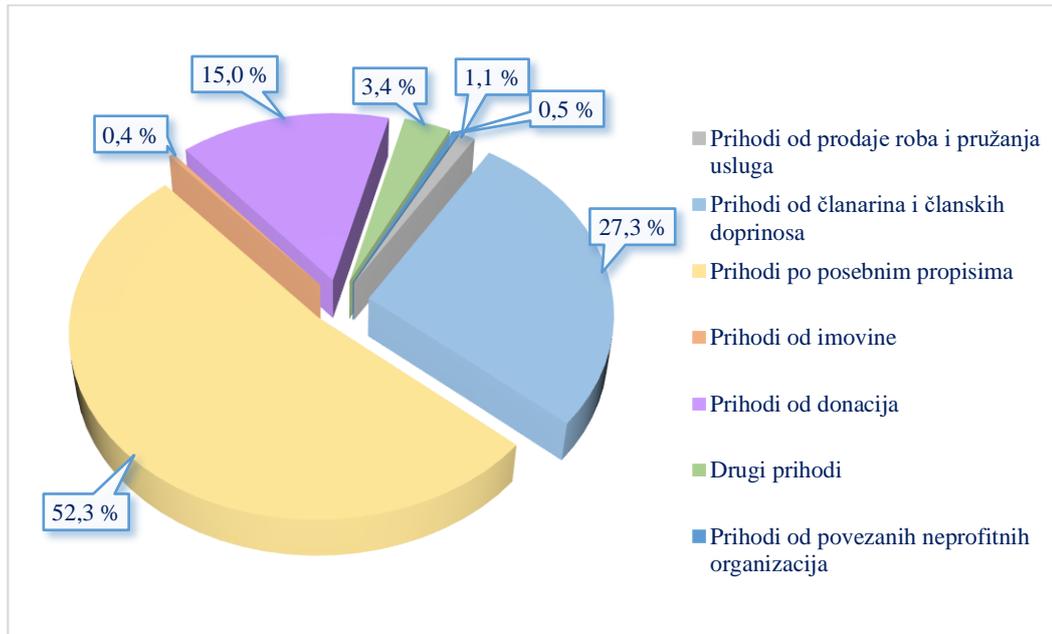
Ostvareni prihodi turističkih zajednica za 2018. i 2019., prema vrstama

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Ostvareno za 2018.	Udjel u %	Ostvareno za 2019.	Udjel u %	Indeks
	1	2	3	4	5	6 (4/2)
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	3.365.258,00	0,6	7.126.923,00	1,1	211,8
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	155.367.390,00	27,8	175.636.300,00	27,3	113,0
3.	Prihodi po posebnim propisima	286.574.295,00	51,2	336.321.454,00	52,3	117,4
4.	Prihodi od imovine	4.357.931,00	0,7	2.302.796,00	0,4	52,8
4.1.	Prihodi od financijske imovine	3.059.257,00	0,5	771.701,00	0,1	25,2
4.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.298.674,00	0,2	1.531.095,00	0,3	117,9
5.	Prihodi od donacija	84.221.665,00	15,1	96.491.495,00	15,0	114,6
6.	Drugi prihodi	22.851.831,00	4,1	21.491.984,00	3,4	94,0
7.	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	2.866.677,00	0,5	3.109.175,00	0,5	108,5
Ukupno		559.605.047,00	100,0	642.480.127,00	100,0	114,8

U grafičkom prikazu broj 1 daje se struktura ostvarenih prihoda revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica za 2019., prema vrstama.

Struktura ostvarenih prihoda turističkih zajednica za 2019.

Grafički prikaz broj 1

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga ostvareni u iznosu od 7.126.923,00 kn odnose se na prihode ostvarene na temelju zaključenog Sporazuma o međusobnoj suradnji u organizaciji i realizaciji manifestacije Dani hrvatskog turizma u 2019. u iznosu od 2.177.108,00 kn (refundacije troškova od Ministarstva turizma te Hrvatske gospodarske komore), prihode od prodaje ulaznica za grupne posjete u naselju Rastoke u iznosu od 1.713.382,00 kn (na temelju ugovora iz 2015. zaključenog s Gradom Slunjom o ustupanju na upravljanje javne turističke infrastrukture u naselju Rastoke na rok od pet godina), usluge zakupa i uređenja suizlagačkog mjesta na sajmovima te kongresnim i insentiv burzama (London, Rimini, Hamburg, Los Angeles i Barcelona) u organizaciji Hrvatske turističke zajednice u iznosu od 1.407.542,00 kn te prihode od kotizacija, sponzorstva, pokroviteljstva, prodaje ulaznica i suvenira, oglašavanja u promidžbenim materijalima i drugo u iznosu od 1.828.891,00 kn.

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 175.636.300,00 kn, a najvećim dijelom u iznosu od 142.416.489,00 kn ili 81,1 % odnose se na prihode Hrvatske turističke zajednice (74.874.171,00 kn) te Turističke zajednice Grada Zagreba (67.542.318,00 kn).

Članarina je prihod turističkih zajednica, a obveza plaćanja članarine, osnovice i stope po kojima se obračunava i plaća članarina turističkoj zajednici, način plaćanja članarine, evidencija, obračun i naplata članarine te druga pitanja od značenja za plaćanje i raspoređivanja članarine turističkoj zajednici uređuju se Zakonom o članarinama u turističkim zajednicama.

Prema odredbama članka 3. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08, 88/10, 110/15 i 121/16), koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., visina članarine koju plaća pravna i fizička osoba kao obvezatni član turističke zajednice općine ili grada ili Turističke zajednice Grada Zagreba ovisi o turističkom razredu naselja u kojem je sjedište ili poslovna jedinica osobe, o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi te o stopi na ukupni prihod utvrđenoj ovim Zakonom (turistički razred A, B, C i D, po četiri skupine i propisane stope od najmanje 0,00646 do najviše 0,16150). Pravna i fizička osoba može članarinu platiti i primjenom stope propisane za djelatnost koju pravna ili fizička osoba obavlja u većem obujmu u odnosu na ostale djelatnosti za koje je upisana u upisnik trgovačkog suda ili ureda državne uprave u županiji, odnosno upravnog tijela Grada Zagreba, na ukupno ostvareni prihod, ako je za nju to povoljnije.

Osnovica za obračun članarine, prema odredbama članka 11. spomenutog Zakona, za pravne i fizičke osobe koje su obveznici plaćanja poreza na dobit jest ukupni prihod koji čine svi prihodi koje su te osobe dužne iskazati u računu dobiti i gubitaka, sukladno propisima o računovodstvu; za fizičke osobe koje su obveznici plaćanja poreza na dohodak su ukupni primici iz knjige primitaka i izdataka sukladno propisima o porezu na dohodak, umanjeni za naplaćeni porez na dodanu vrijednost; za svaku poslovnu jedinicu izvan sjedišta pravne i fizičke osobe utvrđuje se posebna osnovica i ukupni prihod za obračun članarine; pravnoj i fizičkoj osobi smanjuje se osnovica za obračun članarine za dio njezinoga ukupnog prihoda ostvarenog u poslovnim jedinicama koje se nalaze izvan turističkog mjesta u kojem je sjedište pravne i fizičke osobe; za obračun članarine pravne i fizičke osobe koja obavlja više djelatnosti za koje je dužna plaćati članarinu, osnovica je ukupan prihod u pretežitoj djelatnosti po kojoj je obveznik plaćanja članarine.

Prema odredbama članaka 7. i 8. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 52/19 i 144/20)⁶, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., visina članarine koju plaća pravna i fizička osoba ovisi o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi te o pripadajućoj stopi za obračun i plaćanje članarine iz članka 6. navedenog Zakona (od najmanje 0,01705 za petu skupinu do najviše 0,14212 za prvu skupinu). Osnovicu za obračun članarine za pravne i fizičke osobe koje su obveznici plaćanja poreza na dobit čine svi prihodi koje te osobe ostvaruju pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili obavljanjem s turizmom neposredno povezanih djelatnosti u poslovnim jedinicama koje posluju na području lokalne turističke zajednice; a osnovicu za obračun članarine za fizičke osobe koje su obveznici plaćanja poreza na dohodak čine svi primici koje te osobe ostvaruju pružanjem ugostiteljskih usluga, usluga u turizmu ili obavljanjem s turizmom neposredno povezanih djelatnosti u poslovnim jedinicama koje posluju na području lokalne turističke zajednice. Iznimno, za obveznike poreza na dobit koji poreznu osnovicu utvrđuju u paušalnom iznosu, osnovicu za obračun članarine čine ukupni prihodi od obavljanja gospodarske djelatnosti po osnovi koje je obveznik poreza na dobit; a za obveznike poreza na dohodak od samostalne djelatnosti koji poreznu osnovicu utvrđuju u paušalnom iznosu, osnovicu za obračun članarine čine ukupno ostvareni naplaćeni primici. Za svaku poslovnu jedinicu izvan sjedišta pravne i fizičke osobe posebno se utvrđuje ukupni prihod odnosno ukupni primitak za osnovicu za obračun članarine (pravnoj i fizičkoj osobi koja utvrđuje navedenu osnovicu za obračun članarine, osnovica za obračun članarine smanjuje se za dio njezinih prihoda ili primitaka ostvarenih u poslovnim jedinicama). Pravna i fizička osoba može članarinu platiti i primjenom stope propisane za djelatnost koju pravna ili fizička osoba obavlja pretežito u odnosu na ostale djelatnosti za koje je upisana u registar trgovačkog suda, obrtni registar ili drugi odgovarajući registar, na ukupno ostvareni prihod ili primitak, ako je za nju to povoljnije. Iznimno, visina članarine koju plaća osoba koja pruža ugostiteljske usluge u domaćinstvu ili na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu ovisi o broju kreveta u sobi, apartmanu ili kući za odmor i broju smještajnih jedinica u kampu i kamp-odmorištu odnosno prema kapacitetu u objektu za robinzonski smještaj, a sukladno propisu kojim se uređuje obavljanje ugostiteljske djelatnosti. Pravne i fizičke osobe iz članka 4., stavka 1. ovoga Zakona koje obavljaju djelatnost na područjima općina i gradova koja se smatraju potpomognutim područjima (I. – IV. razvojna skupina jedinice lokalne samouprave), sukladno odluci kojom se uređuje razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti, plaćaju članarinu umanjenu za 20 %. Dragovoljni članovi turističke zajednice koji se određuju sukladno zakonu kojim se uređuje sustav turističkih zajednica članarinu plaćaju lokalnoj turističkoj zajednici u visini i na način propisan tim zakonom.

⁶ Stupanjem na snagu navedenog Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (1. siječnja 2020.) prestali su biti na snazi: Pravilnik o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (Narodne novine 122/09, 9/10 – ispravak, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13, 153/13, 126/15, 15/16 – ispravak, 54/16, 113/16, 26/17, 61/17, 72/17 i 78/17) i Pravilnik o kriterijima za razvrstavanje naselja u turističke razrede (Narodne novine 92/09 i 4/15).

Članarina se raspoređuje sukladno odredbama članka 14. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., odnosno članaka 12. i 13. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je na snazi od 1. siječnja 2020. Pravna ili fizička osoba uplaćuje članarinu na račun utvrđen propisima o prihodima za financiranje drugih javnih potreba.

Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., od ukupno uplaćenih sredstva članarine, banka kod koje su otvoreni računi, u roku od dva dana, izdvaja 7,5 % na posebni račun Hrvatske turističke zajednice i koristi se namjenski za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima, a preostala sredstva dostavljaju se korisnicima prema sljedećem rasporedu: 65 % sredstava turističkoj zajednici općine ili grada, 10 % sredstava turističkoj zajednici županije, a 25 % sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Raspodjela 7,5 % uplaćenih sredstava članarine, obavlja se na temelju pravilnika koji donosi Glavni ured Hrvatske turističke zajednice uz prethodnu suglasnost ministra turizma. Iznimno, za turističke zajednice općina i gradova koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kn godišnje, uplaćena sredstva članarine dostavljaju se korisnicima prema sljedećem rasporedu: 85 % turističkoj zajednici općine ili grada, a 15 % turističkoj zajednici županije.

Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji je na snazi od 1. siječnja 2020., od ukupno uplaćenih sredstava članarine, financijska institucija kod koje je otvoren račun, 9 % sredstava izdvaja na posebni račun Hrvatske turističke zajednice (Fond za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent) i 2 % na posebni račun Hrvatske turističke zajednice za projekte i programe udruženih turističkih zajednica (Fond za udružene turističke zajednice), a preostala sredstva raspoređuju se: 65 % sredstava lokalnoj turističkoj zajednici, 15 % sredstava regionalnoj turističkoj zajednici koja je osnovana sukladno zakonu kojim se uređuje sustav turističkih zajednica i 20 % sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Iznimno, za lokalne turističke zajednice koje su ostvarile izvorni prihod manji od 200.000,00 kn godišnje (prema podacima Financijske agencije za prethodnu godinu), 2 % sredstava raspoređuje se na posebni račun Hrvatske turističke zajednice za projekte i programe udruženih turističkih zajednica, a preostala sredstva raspoređuju se: 80 % lokalnoj turističkoj zajednici i 20 % regionalnoj turističkoj zajednici.

Poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava, a navedene podatke jednom mjesečno dostavlja turističkim zajednicama općina i gradova, odnosno od 1. siječnja 2020. dostavlja lokalnim turističkim zajednicama, Hrvatskoj turističkoj zajednici i ministarstvu nadležnom za turizam, putem sustava eVisitor. Troškovi evidencije, obračuna i naplate članarine te dostave podataka iznose 3 % od naplaćene članarine. Koncem ožujka 2020. Porezna uprava dostavila je Hrvatskoj turističkoj zajednici izvještaj s pregledom uplata članarine turističkim zajednicama za 2019., a popis obveznika plaćanja turističke članarine za 2019. koji sadrži konačni obračun, odnosno podatke o broju obveznika, osnovici za obračun, obračunanim iznosima, uplaćenim predujmovima, razlici za uplatu ili povrat i mjesečni predujam za svakog obveznika dostavila je početkom veljače 2021. Prema podacima iz navedenog izvještaja s konačnim obračunom za 2019., na području Republike Hrvatske bio je 179 701 obveznik plaćanja turističke članarine, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 2 806 obveznika ili 1,6 %. Prema navedenom pregledu, ukupna nenaplaćena turistička članarina u sustavu turističkih zajednica koncem 2019. iznosila je 51.248.407,00 kn, a razlika za povrat 22.377.330,00 kn (do povrata dolazi jer se članarina turističkim zajednicama plaća unaprijed na temelju podataka iz prošlog obračunskog razdoblja, a godišnjim obračunom članarine turističkoj zajednici utvrđen je niži iznos od onog koji je plaćen tijekom prošle godine; u tom slučaju može se tražiti povrat pretplaćenog iznosa ili odbiti pretplaćeni iznos od nove obračunane članarine).

Informacijski sustav za prijavu i odjavu turista – eVisitor je jedinstveni *online* informacijski sustav koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj. U primjeni je od 2019., a osvojio je treće mjesto i nagradu Svjetske turističke organizacije (UNWTO) za inovativnost u istraživanju i tehnologiji (2018.). Služi:

- 1) **prikupljanju i obradi podataka o pružateljima usluga smještaja i njihovim smještajnim objektima na području Republike Hrvatske** (u eVisitor unose se svi relevantni podaci o pružateljima usluga smještaja (ime/naziv, OIB, adresa) i njihovim smještajnim objektima (vrsta, kategorija, lokacija, smještajni kapacitet) dostupni iz rješenja koja izdaju uredi državne uprave u županijama (od 1. siječnja 2020. upravna tijela županija i Grada Zagreba), odnosno Ministarstvo turizma i sporta)
- 2) **prijavi i odjavi gostiju od pružatelja usluga smještaja putem interneta** (krajnji korisnici eVisitora – fizičke i pravne osobe koje djeluju kao pružatelji usluga smještaja, putem navedenog sustava u mogućnosti su u svako doba samostalno izvršiti prijavu i odjavu gostiju koji borave u njihovim objektima, a što rezultira automatiziranim popisom (knjigom) gostiju na razini pojedinog objekta odnosno pojedinog pružatelja usluge smještaja)
- 3) **obračunu i kontroli naplate boravišne (turističke) pristojbe** (na temelju izvršenih prijava i odjava gostiju te podataka o pojedinom smještajnom objektu eVisitor automatski, uzimajući u obzir parametre koji se odnose na kategoriju turističkog mjesta, trajanje sezone i druge elemente bitne za obračun, obavlja obračun boravišne (turističke) pristojbe po pojedinom smještajnom objektu odnosno pojedinom pružatelju usluga smještaja te povezuje izvršene uplate sa zaduženjima i time izračuna trenutnu obvezu)
- 4) **obradi i analizi podataka te izvještavanju u statističke svrhe** (navedeno omogućava praćenje kretanja turista gotovo u realnom vremenu, s odmakom od najviše 24 sata, po jednom ili više kriterija kao što su duljina posjeta, lokacija, spol, dob, država prebivališta i drugo, što će sustavu turističkih zajednica omogućiti provođenje aktivne marketinške politike, a javnosti pružiti aktualne podatke o kretanju turista; s obzirom na to da će dio tih podataka biti besplatno dostupan putem internetskih stranica, moći će ih koristiti i svi gospodarski subjekti koji pružaju turističke usluge u svrhu prilagodbe svoje ponude čime će se postizati sinergijski učinak svih turističkih dionika na promociju hrvatskog turizma i postizanje konkurentnosti ponude; dodatno, pristupom bazi podataka omogućit će se i Državnom zavodu za statistiku te znanstveno-istraživačkim institucijama provođenje daljih i kompleksnijih statističkih i drugih analiza vezanih uz turistički sektor)
- 5) **medusobnoj suradnji tijela javne vlasti** (putem udaljenog pristupa bazi podataka informacijski sustav za prijavu i odjavu turista omogućava svim zainteresiranim javnim tijelima (Carinska uprava, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa i uprave i dr.) da prikupljene podatke koriste za ostvarenje svojih zakonom propisanih zadaća, bez dodatnih administrativnih zahtjeva ili barijera).

Dodatnim razvojem modula i povezivanjem s drugim informacijskim sustavima u Republici Hrvatskoj sustav eVisitor proširit će se i u smjeru poslovne inteligencije čime će se omogućiti bolje upravljanje destinacijama te turističkom ponudom, ali i integriranim marketinškim aktivnostima svih korisnika sustava.

Način prijave i odjave turista putem sustava eVisitor, podaci potrebni za prijavu/odjavu te način njihova utvrđivanja, prikupljanja i čuvanja propisani su Pravilnikom o sustavu eVisitor (Narodne novine 43/20). Upravljanje i održavanje sustava eVisitor u nadležnosti je Hrvatske turističke zajednice.

Prihodi po posebnim propisima ostvareni u iznosu od 336.321.454,00 kn, najvećim dijelom u iznosu od 242.050.899,00 kn ili 72,0 % odnose se na prihode pet turističkih zajednica (Hrvatske turističke zajednice te turističkih zajednica: Splitsko-dalmatinske županije i gradova Dubrovnik, Split i Zagreb), i to, između ostalog, za prihode od boravišne (turističke) pristojbe⁷ za usluge smještaja u smještajnim objektima; za usluge smještaja na plovnim objektima nautičkog turizma za unaprjeđenje uvjeta, razvoj i promicanje nautičkog turizma te za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa u turistički nerazvijenim područjima.

Boravišna (turistička) pristojba je prihod turističkih zajednica, a turističke zajednice boravišnu (turističku) pristojbu koriste za izvršavanje svojih zadaća i za svoje poslovanje sukladno godišnjem programu rada i financijskom planu. Obveza plaćanja boravišne (turističke) pristojbe, način utvrđivanja visine boravišne (turističke) pristojbe, raspoređivanje prikupljenih sredstava boravišne (turističke) pristojbe, rokovi i način naplate i uplate boravišne (turističke) pristojbe, prijava i odjava turista te druga pitanja od značenja za prikupljanje i raspoređivanje boravišne (turističke) pristojbe i evidenciju turističkih noćenja uređuju se Zakonom o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09 – ispravak, 97/13, 158/13 i 30/14), koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019., te Zakonom o turističkoj pristojbi (Narodne novine 52/19, 32/20 i 42/20), koji je stupio na snagu 23. svibnja 2019.

⁷ Zbog promjene propisa do 23. svibnja 2019. boravišna pristojba, a od 23. svibnja 2019. turistička pristojba.

Boravišnu pristojbu, prema odredbi članka 3. Zakona o boravišnoj pristojbi, koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019., plaćaju osobe koje u turističkoj općini ili gradu u kojem nemaju prebivalište koriste uslugu smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost; putnici koji koriste uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma (*charter, cruising*); osobe koje pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu; vlasnik kuće ili stana za odmor u turističkoj općini ili gradu, koji nije smještajni objekt u smislu ovoga Zakona, za sebe i sve osobe koje noće u toj kući ili stanu; vlasnik plovila koje nije plovni objekt nautičkog turizma u smislu ovoga Zakona, za sebe i sve osobe koje noće na tom plovilu u turističke svrhe.

Turističku pristojbu, prema odredbi članka 4. Zakona o turističkoj pristojbi, koji je na snazi od 23. svibnja 2019., plaćaju osobe koje u jedinici lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: općina ili grad) u kojoj nemaju prebivalište koriste uslugu smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost; osobe koje koriste uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma (plovni objekti: jahta, brodica ili brod za gospodarsku djelatnost na kojima se pružaju turističke usluge u nautičkom turizmu – čarterski i brodovi za višednevna kružna putovanja); brodovi na kružnom putovanju u međunarodnom pomorskom prometu i međunarodnom prometu na unutarnjim vodama kada se brod nalazi na vezu u luci ili sidrištu luke; osobe koje pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu ili na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu; vlasnik kuće, apartmana ili stana za odmor u općini ili gradu koji nije smještajni objekt u smislu ovoga Zakona, za sebe i sve osobe koje noće u toj kući, apartmanu ili stanu; vlasnik plovila koje nije plovni objekt nautičkog turizma u smislu ovoga Zakona, za sebe i sve osobe koje noće na tom plovilu u turističke svrhe.

Boravišna (turistička) pristojba plaća se po svakom ostvarenom noćenju, u paušalnom iznosu ili na drugi način utvrđen ovim zakonima, a pod jednakim uvjetima plaćaju je i strani državljani (osim ako ovim zakonima nije drugačije određeno).

Iznimno, za 2019., prema odredbi članka 34. Zakona o turističkoj pristojbi (koji je na snazi od 23. svibnja 2019.), obveznici plaćanja boravišne pristojbe određuju se prema Zakonu o boravišnoj pristojbi (koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019.) i plaćat će u 2019. boravišnu pristojbu na način i u rokovima i visini propisanim tim Zakonom i propisima.

Prema podacima iz eVisitora, na području Republike Hrvatske bilo je 201 568 obveznika plaćanja boravišne (turističke) pristojbe za 2019. Visinu boravišne pristojbe za 2019. utvrdila je Vlada Republike Hrvatske Uredbom o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2019. (Narodne novine 71/18), prema više kriterija (između ostalog, razred turističkog mjesta, osoba, noćenje i razdoblja: glavna sezona, predsezona i posezona te izvansezona).

Također, utvrđen je i iznos dijela boravišne pristojbe koji se uplaćuje na posebni račun Hrvatske turističke zajednice i koji se namjenski koristi za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa u turistički nerazvijenim područjima, u iznosu od 2,5 % od ukupno uplaćenih sredstava na račun utvrđen propisima o prihodima za javne potrebe.

Naplata, rokovi i način uplate te raspodjele boravišne pristojbe propisani su odredbama članaka 17. – 20. Zakona o boravišnoj pristojbi. Uplaćena sredstva boravišne pristojbe, banka kod koje je otvoren račun, u roku od dva dana od dana uplate dostavlja korisnicima prema sljedećem rasporedu: 65 % sredstava turističkoj zajednici općine ili grada (od čega 30 % sredstava turistička zajednica doznaju općini ili gradu na području kojih je osnovana i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenoga zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada); 10 % sredstava turističkoj zajednici županije te 25 % sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Iznimno, za turističke zajednice općina i gradova koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kn godišnje boravišna pristojba raspoređuje se prema sljedećem rasporedu: 80 % turističkoj zajednici općine ili grada (od čega 30 % sredstava turistička zajednica doznaju općini ili gradu na području kojih je osnovana i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenoga zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada) te 20 % turističkoj zajednici županije.

Naplata, rokovi i način uplate te raspodjele turističke pristojbe propisani su odredbama članaka 16. – 21. Zakona o turističkoj pristojbi. Uplaćena sredstva turističke pristojbe, financijska institucija kod koje je otvoren račun utvrđen propisima o prihodima za financiranje drugih javnih potreba dostavlja 3,5 % sredstava na poseban račun Hrvatske turističke zajednice za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa na turistički nedovoljno razvijenim područjima (Fond za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent) i 2 % sredstava na poseban račun Hrvatske turističke zajednice za projekte i programe udruženih turističkih zajednica (Fond za udružene turističke zajednice); preostala sredstva raspoređuju se: 65 % sredstava lokalnoj turističkoj zajednici (od čega se 30 % sredstava doznaju općini ili gradu na području kojih je osnovana, za poboljšanje uvjeta boravka turista), 15 % sredstava regionalnoj turističkoj zajednici i 20 % sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Lokalna turistička zajednica može dio sredstava koji joj pripadaju (do najviše 40 %) koristiti za financiranje projekata koji su u destinaciji od iznimne važnosti i za sunanciranje projekata iz fondova Europske unije, za razdoblje koje odredi turističko vijeće lokalne turističke zajednice. Iznimno, za lokalne turističke zajednice koje ostvaruju izvorne prihode manje od 200.000,00 kn godišnje (prema podacima Financijske agencije za prethodnu godinu), 2 % sredstava raspoređuje se na poseban račun Hrvatske turističke zajednice u Fond za udružene turističke zajednice; preostala sredstva raspoređuju se: 80 % sredstava lokalnoj turističkoj zajednici i 20 % sredstava regionalnoj turističkoj zajednici. Također, prema odredbi članka 18. spomenutog Zakona, obveza uplate neplaćenog iznosa turističke pristojbe nadležnoj turističkoj zajednici zastarijeva u roku od pet godina od dana dospijea obveze uplate turističke pristojbe.

Prema Izvještaju o uplati i rasporedu zajedničkih prihoda turističkih zajednica za 2019., koji je dostavila Financijska agencija, u sustavu turističkih zajednica uplaćena je boravišna (turistička) pristojba u iznosu od 637.061.779,00 kn.

Inspeksijski nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne (turističke) pristojbe te prijavom i odjavom boravka turista obavljala je nadležna inspekcija Ministarstva financija, a stupanjem na snagu Zakona o turističkoj pristojbi, inspeksijski nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom turističke pristojbe te prijavom i odjavom boravka turista obavlja turistička inspekcija Državnog inspektorata.

Hrvatska turistička zajednica surađuje s Državnim inspektoratom i u cilju bolje naplate upućuje zahtjeve za pojačanim nadzorom, dostavlja podatke o prioritetnim dužnicima, osigurava dodatna prijevozna sredstva i smještaj za potrebe djelatnika Državnog inspektorata (na temelju zaključenog sporazuma iz lipnja 2019.) te prikuplja dodatne informacije o poduzetim radnjama na naplati i koordinaciji turističkih zajednica s područnim uredima Državnog inspektorata o čemu vodi evidenciju. Državni inspektorat izvještava Hrvatsku turističku zajednicu o rezultatima obavljenih nadzora.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2.302.796,00 kn, a odnose se na prihode od financijske imovine (pozitivne tečajne razlike, kamate) u iznosu od 771.701,00 kn te prihode od nefinancijske imovine (korištenje javnih površina za zakup adventskih kućica, davanje u zakup i iznajmljivanje imovine) u iznosu od 1.531.095,00 kn.

Prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 96.491.495,00 kn, najvećim dijelom u iznosu od 59.186.838,00 kn ili 61,3 % odnose se na prihode Hrvatske turističke zajednice, i to na donacije iz državnog proračuna za sufinanciranje turističke promidžbe Republike Hrvatske na temelju ugovora (tri iz prosinca 2018. i jedan iz ožujka 2019.) te dodatka ugovoru (iz studenoga i prosinca 2019.), koji su zaključeni s Ministarstvom turizma.

Doznačena sredstva utrošena su na sljedeće ugovorene aktivnosti: Posebne marketinške aktivnosti u iznosu od 21.500.000,00 kn; Opće oglašavanje i tržišne aktivnosti u iznosu od 14.000.000,00 kn; Ostali proizvodi – PPS (predsezona i posezona) komunikacijska kampanja u iznosu od 11.000.000,00 kn; Svjetska izložba EXPO 2020 Dubai u iznosu od 6.791.238,00 kn; Potpore događanjima u iznosu od 2.500.000,00 kn; Zdravstveni turizam – PPS komunikacijska kampanja u iznosu od 1.500.000,00 kn; Poslovni turizam – PPS komunikacijska kampanja u iznosu od 1.000.000,00 kn; Izrada suvenira i drugog promidžbenog materijala u iznosu od 595.600,00 kn te Razvoj i kreiranje sadržaja za brend Hrvatska u iznosu od 300.000,00 kn. O obavljenim aktivnostima Hrvatska turistička zajednica dostavljala je Ministarstvu turizma izvješća (svaka četiri mjeseca, a sastavljen je i Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za 2019.), prema kojima su sredstva iz državnog proračuna utrošena u skladu s ugovorenim namjenama. Nadalje, i dva nadzora namjenskog trošenja sredstava iz državnog proračuna (za razdoblje od 1. siječnja do 12. prosinca 2019.), koja je obavilo Ministarstvo turizma, potvrdila su da su sve ugovorene aktivnosti izvršene u skladu s ugovorenim obvezama.

Također su značajni prihodi od donacija u iznosu od 14.908.484,00 kn koje su ostvarile dvije turističke zajednice županija (Krapinsko-zagorska i Međimurska) i tri turističke zajednice grada (Dubrovnik, Rijeka, Split) iz državnog proračuna i proračuna županije/grada, Hrvatske turističke zajednice, fondova Europske unije, za poboljšanje uvjeta boravka turista, sufinanciranje manifestacija i projekata te prihode na temelju sporazuma o zajedničkom programu korištenja 30,0 % sredstava boravišne pristojbe.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 21.491.984,00 kn odnose se, između ostalog, na sufinanciranje promotivne kampanje oglašavanja sa zračnim prijevoznicima (turističke zajednice, gospodarski subjekti i jedinice lokalne samouprave), od refundacija sustava turističkih zajednica i gospodarskih subjekata (za troškove udruženog destinacijskog oglašavanja sustava turističkih zajednica i zajedničkog izlaganja na sajmovima; sudjelovanje na sajmovima i radionicama) te sufinanciranje troškova studijskih putovanja.

Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija ostvareni u iznosu od 3.109.175,00 kn, najvećim dijelom u iznosu od 2.835.533,00 kn ili 91,2 % odnose se na prihode Turističke zajednice Primorsko-goranske županije (doznačene od Hrvatske turističke zajednice) za udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora na ciljanim inozemnim tržištima u iznosu od 2.360.060,00 kn i za sufinanciranje manifestacija (kao potporu regionalnim i lokalnim događajima koji pridonose obogaćivanju turističke ponude i kreiranju novih proizvoda turističke regije) u iznosu od 475.473,00 kn.

Prihodi za udruženo oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora na ciljanim inozemnim tržištima ostvareni su u dva modela (po prijavi na javni poziv Hrvatske turističke zajednice), i to za: udruženo destinacijsko oglašavanje radi provedbe destinacijske promocije odnosno produljenja turističke sezone (prvi model) u iznosu od 1.193.966,00 kn te suradnju sa subjektima – nositeljima ponude u destinaciji radi udruženog oglašavanja ponude destinacije (promocija smještajne i ostalih oblika turističke ponude) na ciljanim inozemnim tržištima, namijenjena hotelima, hostelima, iznajmljivačima, kampovima, turističkim agencijama i nositeljima drugih oblika turističke ponude destinacije u iznosu od 1.166.094,00 kn (drugi model).

Rashodi

Prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi turističkih zajednica obuhvaćenih revizijom ostvareni su u iznosu od 632.571.306,00 kn, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 79.483.095,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 422.489.328,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 6.974.698,00 kn, financijske rashode u iznosu od 11.552.688,00 kn, donacije u iznosu od 77.266.441,00 kn, druge rashode u iznosu od 28.465.637,00 kn te rashode vezane uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 6.339.419,00 kn. Najveći broj (30) revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica za 2019. ostvario je ukupne rashode do 10.000.000,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o ostvarenim rashodima revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica za 2018. i 2019., prema vrstama. Podaci o rashodima pojedinačno po turističkim zajednicama koje su obuhvaćene revizijom daju se u Prilogu 2.

Tablica broj 4

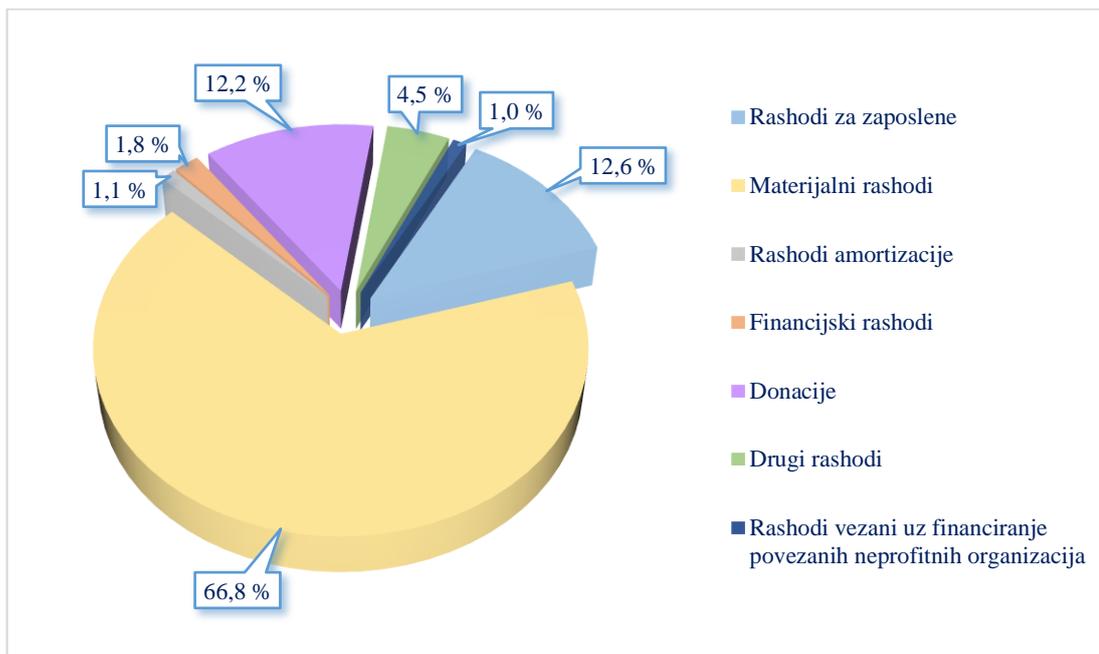
Ostvareni rashodi turističkih zajednica za 2018. i 2019., prema vrstama

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Ostvareno za 2018.	Udjel u %	Ostvareno za 2019.	Udjel u %	Indeks
	1	2	3	4	5	6 (4/2)
1.	Rashodi za zaposlene	74.809.081,00	13,5	79.483.095,00	12,6	106,2
2.	Materijalni rashodi	364.187.241,00	65,6	422.489.328,00	66,8	116,0
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	8.858.313,00	1,6	10.465.146,00	1,7	118,1
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	2.207.051,00	0,4	2.169.368,00	0,3	98,3
2.3.	Naknade volonterima	17.706,00	0,0	36.818,00	0,0	207,9
2.4.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	3.662.973,00	0,7	4.833.013,00	0,8	131,9
2.5.	Rashodi za usluge	327.004.894,00	58,9	377.990.014,00	59,8	115,6
2.6.	Rashodi za materijal i energiju	10.599.133,00	1,9	13.449.052,00	2,1	126,9
2.7.	Drugi materijalni rashodi	11.837.171,00	2,1	13.545.917,00	2,1	114,4
3.	Rashodi amortizacije	6.981.500,00	1,3	6.974.698,00	1,1	99,9
4.	Financijski rashodi	10.047.564,00	1,8	11.552.688,00	1,8	115,0
5.	Donacije	70.327.765,00	12,7	77.266.441,00	12,2	109,9
6.	Drugi rashodi	23.658.948,00	4,2	28.465.637,00	4,5	120,3
7.	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	5.026.556,00	0,9	6.339.419,00	1,0	126,1
	Ukupno	555.038.655,00	100,0	632.571.306,00	100,0	114,0

U grafičkom prikazu broj 2 daje se struktura ostvarenih rashoda revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica za 2019., prema vrstama.

Struktura ostvarenih rashoda turističkih zajednica za 2019.

Grafički prikaz broj 2

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 79.483.095,00 kn odnose se na rashode za brutoplaće, doprinose na plaće i druge rashode za zaposlene (između ostalog, jubilarne nagrade, otpremnine, regres, božićnicu, darove za djecu, naknade za smrtni slučaj, potpore i pomoći za rođenje djeteta). Plaće su obračunavane u skladu s unutarnjim aktima te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima. U 2019. najviša prosječna plaća iznosila je 28.995,00 kn bruto, odnosno 17.439,00 kn neto, a najniža prosječna plaća iznosila je 6.573,00 kn bruto, odnosno 4.533,00 kn neto. Koncem 2019. turističke zajednice imale su 406 zaposlenika (Prilog 2).

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 422.489.328,00 kn odnose se na naknade troškova zaposlenima (između ostalog, naknade za prijevoz na posao i s posla, službena putovanja i stručno usavršavanje) u iznosu od 10.465.146,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu od 2.169.368,00 kn, naknade volonterima u iznosu od 36.818,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa (između ostalog, savjetovanje iz područja kongresnog turizma, usluge hostesa i informatora na sajmovima, usluge vozača i druge osobne usluge, administrativni poslovi, izvođenje glazbenog programa, prijevod tekstova) u iznosu od 4.833.013,00 kn, rashode za usluge (između ostalog, usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, zakupnine i najamnine, usluge promidžbe i informiranja, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge, zdravstvene usluge i druge usluge) u iznosu od 377.990.014,00 kn, rashode za materijal i energiju (gorivo, promidžbeni i uredski materijal, materijal za čišćenje i održavanje, energiju, literaturu i drugo) u iznosu od 13.449.052,00 kn te druge materijalne rashode (između ostalog, reprezentaciju, premije osiguranja, kotizacije i članarine) u iznosu od 13.545.917,00 kn. Od ukupno ostvarenih materijalnih rashoda, na usluge promidžbe i informiranja odnosi se 258.025.721,00 kn ili 61,1 %, i to, između ostalog, na usluge oglašavanja (u elektroničkim i tiskanim medijima, vanjskim oglasnim površinama, udruženo i strateško oglašavanje), marketinšku suradnju, odnose s javnošću, nabavu promidžbenog materijala, usluge udruženog oglašavanja u promotivnim kampanjama zračnih prijevoznika, nastupe na domaćim i inozemnim sajmovima te potpore manifestacijama i projektima, u cilju promocije hrvatske turističke ponude u zemlji i inozemstvu.

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 6.974.698,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju na dugotrajnu materijalnu imovinu prema stopama propisanim odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 11.552.688,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa, zatezne kamate, negativne tečajne razlike, pogrešno evidentiran/iskazan prijenos pripadajućeg dijela 30,0 % sredstava boravišne (turističke) pristojbe lokalnoj jedinici (koji je trebalo evidentirati/iskazati u okviru drugih rashoda) te druge financijske rashode.

Za donacije ostvareni rashodi u iznosu od 77.266.441,00 kn, najvećim dijelom u iznosu od 46.017.773,00 kn ili 59,6 % odnose se na rashode Hrvatske turističke zajednice, i to na tekuće prijenose sredstava za potpore i druge posebne projekte turističkim zajednicama, gospodarskim subjektima, gradovima, općinama i županijama. Ostvareni su na temelju odredaba članka 54. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., prema kojima su zadaće Hrvatske turističke zajednice, između ostalog, promocija turističke destinacije na nacionalnoj razini putem udruženog oglašavanja te poduzimanje mjera i aktivnosti za razvoj i promicanje turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Republike Hrvatske kao i svih selektivnih oblika turizma. Sredstva su dodijeljena na temelju odluka Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice, javnih poziva za prikupljanje prijave za sufinanciranje programa, odnosno projekata, objavljenih na mrežnim stranicama Hrvatske turističke zajednice, utvrđenih kriterija vrednovanja, zaključenih ugovora te izvještaja s dokaznicama o utrošenim sredstvima.

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 28.465.637,00 kn, a odnose se, između ostalog, na transfer sredstava od boravišne (turističke) pristojbe u skladu s odredbom članka 20. Zakona o boravišnoj pristojbi, koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019., odnosno članka 20. Zakona o turističkoj pristojbi, koji je na snazi od 23. svibnja 2019., prema kojima se 65,0 % uplaćenih sredstava boravišne (turističke) pristojbe raspoređuje turističkoj zajednici općine ili grada, od čega 30,0 % sredstava turistička zajednica doznaju općini ili gradu na području kojih je osnovana, i koriste se isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenoga zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada.

Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija ostvareni u iznosu od 6.339.419,00 kn, najvećim dijelom u iznosu od 5.581.727,00 kn ili 88,0 % odnose se na rashode Hrvatske turističke zajednice, odnosno na tekuće prijenose sredstava predstavništvima Hrvatske turističke zajednice s pravnom osobnošću u Sjedinjenim Američkim Državama (New York i ispostava Los Angeles) u iznosu od 4.506.302,00 kn i Sloveniji (Ljubljana) u iznosu od 1.075.425,00 kn za materijalne troškove poslovanja te provedbu koordiniranih projekata (globalne aktivnosti odnosa s javnošću; posebne prezentacije na tržištima kao što su: organizacija događanja za predstavljanje direktne zrakoplovne linije Philadelphia – Dubrovnik, sajamski nastupi, radionice, studijska putovanja domaćih novinara i druge aktivnosti odnosa s javnošću). Sredstva su doznavačavana na temelju ispostavljenih mjesečnih zahtjeva (na obrascu utvrđenim unutarnjim aktom) za doznaku sredstava za troškove predstavništva uz priložene mjesečne procjene troškova i dokaznice o plaćenim i izvršenim uslugama, nakon odobrenja direktora Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice. Odjelu za predstavništva Glavnog ureda predstavništva su dostavila mjesečna financijska izvješća s planiranim sredstvima i realizacijom po vrstama troškova uz priložene ovjerene ulazne račune i drugu financijsku dokumentaciju.

Imovina te obveze i vlastiti izvori

Na 31. prosinca 2019. ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora turističkih zajednica obuhvaćenih revizijom iskazana je u iznosu od 253.169.492,00 kn.

U tablici broj 5 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019. Podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora turističkih zajednica koncem 2019. daju se u Prilogu 4.

Tablica broj 5

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks
	1	2	3	4 (3/2)
1.	Nefinancijska imovina	67.973.079,00	69.894.833,00	102,8
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	30.096.264,00	30.400.180,00	101,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	37.257.058,00	36.635.428,00	98,3
1.3.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	258.200,00	258.200,00	100,0
1.4.	Sitni inventar	4.121,00	13.981,00	339,3
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	100.000,00	2.291.819,00	2.291,8
1.6.	Proizvedena kratkotrajna imovina	257.436,00	295.225,00	114,7
2.	Financijska imovina	163.500.828,00	183.274.659,00	112,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	127.065.575,00	146.069.047,00	115,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	20.883.014,00	16.686.907,00	79,9
2.3.	Potraživanja za prihode	10.024.485,00	10.107.313,00	100,8
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	5.527.754,00	10.411.392,00	188,3
Ukupno imovina		231.473.907,00	253.169.492,00	109,4
3.	Obveze	119.472.588,00	131.917.797,00	110,4
3.1.	Obveze za rashode	75.751.119,00	79.796.609,00	105,3
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	11.196.505,00	13.592.146,00	121,4
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	32.524.964,00	38.529.042,00	118,5
4.	Vlastiti izvori	112.001.319,00	121.251.695,00	108,3
Ukupno obveze i vlastiti izvori		231.473.907,00	253.169.492,00	109,4
Izvanbilančni zapisi		73.160.630,00	86.953.786,00	118,9

Nefinancijska imovina u vrijednosti od 69.894.833,00 kn odnosi se na vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine (zemljište uz poslovni prostor, ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja za potrebe rada ureda i turističko-informativnih centara i drugo) u iznosu od 30.400.180,00 kn, proizvedene dugotrajne imovine (između ostalog, poslovni prostor, uredsku opremu i namještaj, infopult, komunikacijsku opremu, opremu za druge namjene i ulaganja u računalne programe, od čega je najznačajniji informacijski sustav eVisitor, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti, osobna vozila i kombi vozila) u iznosu od 36.635.428,00 kn, plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti (film Marijanski put i umjetničke slike) u iznosu od 258.200,00 kn, sitnog inventara u iznosu od 13.981,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi (poslovni prostor, prikolice nabavljene koncem 2019. za sudionike karnevalske povorke) u iznosu od 2.291.819,00 kn te proizvedene kratkotrajne imovine u iznosu od 295.225,00 kn.

U okviru financijske imovine (183.274.659,00 kn), vrijednosno najznačajniji je novac u poslovnim bankama i blagajnama iskazan u iznosu od 146.069.047,00 kn ili 79,7 % ukupno iskazane financijske imovine.

Također, značajni su i depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo iskazani u iznosu od 16.686.907,00 kn ili 9,1 % ukupno iskazane financijske imovine, a odnose se, između ostalog, na potraživanja za više plaćene poreze i doprinose, jamčevne pologe, depozite, potraživanja od zaposlenih, potraživanja za dane predujmove županijskim turističkim zajednicama za aktivnost udruženog oglašavanja, potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za naknadu isplaćene plaće zaposlenicima tijekom privremene nesposobnosti za rad i potraživanja za druge plaćene predujmove za potrebe redovnog poslovanja. Od ukupno iskazanih potraživanja koncem godine (25.950.058,00 kn), dospjela su potraživanja u iznosu od 5.679.289,00 kn, a do vremena obavljanja revizije naplaćena su potraživanja u iznosu od 4.588.550,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (između ostalog, troškovi sudjelovanja na sajmovima i članarine na međunarodnim udruženjima; nedospjela naplata prihoda od Ministarstva turizma i Hrvatske gospodarske komore za podmirenje troškova manifestacija i projekta; rashodi za ugovore o poslovnoj suradnji sa sportskim savezom i klubovima za sportska događanja unutar sezone 2019./2020.; rashodi za sajmove, kotizacije za stručne skupove, preplate) iznose 10.411.392,00 kn ili 5,7 % ukupno iskazane financijske imovine, a potraživanja za prihode (od kupaca za pružene usluge u najvećem dijelu za usluge suizlaganja na sajmovima i drugo) 10.107.313,00 kn ili 5,5 % ukupno iskazane financijske imovine.

Obveze su iskazane u iznosu od 131.917.797,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajnije odnose na obveze za rashode (obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu, za zaposlene, za financijske rashode i druge obveze) u iznosu od 79.796.609,00 kn.

Također je značajno i odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (između ostalog, prihodi iz državnog proračuna za izvršenje ugovornih obveza od 2020. do 2022. za sufinanciranje turističke promidžbe Republike Hrvatske; prihodi budućih razdoblja za nabavljenu nefinancijsku imovinu u okviru projekata i programa financiranim sredstvima Hrvatske turističke zajednice i Europske unije) u iznosu od 38.529.042,00 kn te obveze za kredite i zajmove u iznosu od 13.592.146,00 kn. U okviru obveza za kredite i zajmove, vrijednosno najznačajnije u iznosu od 9.536.573,00 kn ili 70,2 % odnose se na dugoročni kredit s poslovnim bankom za izgradnju Turističkog informativnog centra u Zadru te tri dugoročna kredita s poslovnim bankama za uređenje turističkih mjesta, nabavu novog službenog vozila i preuzetih obveza u provedbi uređenja Arheološkog parka Vižula (Turistička zajednica Grada Zadra i Turistička zajednica Općine Medulin). Od ukupno iskazanih obveza, dospjele su obveze u iznosu od 24.922.646,00 kn, a do vremena obavljanja revizije podmirene su obveze u iznosu od 38.757.668,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu od 121.251.695,00 kn odnose se na vlastite izvore poslovanja te višak/manjak prihoda poslovanja.

Izvanbilančni zapisi iskazani u iznosu od 86.953.786,00 kn, najvećim dijelom u iznosu od 84.634.408,00 kn ili 97,3 % odnose se na Hrvatsku turističku zajednicu, i to na primljena jamstva turističkih zajednica i gospodarskih subjekata u vezi s dodjeljivanjem potpora za turistički nerazvijena područja i program razvoja destinacijskih menadžment kompanija te dobavljača u iznosu od 71.557.035,00 kn, potraživanja od obračunanih boravišnih (turističkih) pristojbi u iznosu od 11.993.532,00 kn te sudske sporove u tijeku u iznosu od 1.083.841,00 kn (u okviru navedenog računa pogrešno je u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano potraživanje od pravnih osoba u iznosu od 250.955,00 kn, što je isknjiženo u 2020.). Preostali izvanbilančni zapisi u iznosu od 2.319.378,00 kn odnose se na dane zadužnice, tuđu materijalnu imovinu, neiskorišteni okvirni kredit (Turistička zajednica Grada Zadra, Turistička zajednica Međimurske županije i Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije).

Programi i projekti

U travnju 2013. Hrvatski sabor donio je Strategiju razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. (Narodne novine 55/13), kao krovni razvojni dokument hrvatskog turizma, koji bi trebao osigurati uklapanje Republike Hrvatske u konsolidiranu turističku političku Europske unije. Navedena Strategija predstavlja cjelovit konceptualni okvir koji omogućava koordinirano djelovanje nositelja turističke politike i sustavno usuglašavanje mjera turističke politike; cjelovito razumijevanje ključnih pravaca razvoja hrvatskog turizma kao preduvjet privlačenja interesa potencijalnih domaćih i stranih ulagača te ciljano usmjeravanje razvojno-investicijskog procesa i efikasno povlačenje sredstava EU fondova. Strategija obuhvaća polaznu poziciju hrvatskog turizma; ključna pitanja i ograničenja; razvojne trendove i prilike; razvojna načela; viziju, ciljeve i zadatke; operativne strategije (marketing, razvoj proizvoda, investicije, ljudske potencijale i upravljanje); ekonomske učinke te akcijski plan. Glavni cilj razvoja hrvatskog turizma do 2020. je povećanje njegove atraktivnosti i konkurentnosti, što će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti. Drugi strateški ciljevi su: poboljšavanje strukture i kvalitete smještaja, novo zapošljavanje, investicije i povećanje turističke potrošnje. Akcijski plan provedbe Strategije za 2019. sadrži 26 prioritarnih mjera unaprjeđenja konkurentnosti hrvatskog turizma s predviđenom dinamikom provedbe, čiji je osnovni cilj uspostava strateških smjernica za usuglašeno djelovanje glavnih nositelja turističke i gospodarske politike na nacionalnoj razini u funkciji podizanja konkurentne sposobnosti hrvatskog turizma.

Prema podacima s mrežnih stranica Ministarstva turizma i sporta, pokrenuta je izrada nove Strategije razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnog plana razvoja održivog turizma od 2021. do 2027.⁸

Prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (članak 61. – 62. Zakona koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020. te članak 55. – 58. Zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020.), turistička zajednica je obvezna financijska sredstva koristiti sukladno **programu rada i financijskom planu**. Godišnji program rada i financijski plan turističke zajednice obvezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje te posebno planirane zadatke i financijske planove turističkih društava, podružnica, odnosno predstavništava i ispostava.

Sukladno navedenom, turističke zajednice obuhvaćene revizijom donijele su godišnji program rada i financijski plan, kojima su utvrđeni pojedinačno planirani zadaci i financijska sredstva za njihovo ostvarenje. Godišnji program rada turističkih zajednica, između ostalog, sadrži ciljeve i aktivnosti koji proizlaze iz Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, a godišnji program rada Hrvatske turističke zajednice, između ostalog, sadrži podatke Svjetske turističke organizacije (UNWTO) o trendovima na svjetskom turističkom tržištu u prvom polugodištu 2018. u odnosu na prethodna razdoblja, podatke iz sustava eVisitor i eCrew (centralne baze podataka Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za prijavu popisa posade i putnika na plovilima *charter* kompanija) o turističkim rezultatima Republike Hrvatske tijekom 2018., srednjoročne trendove na svjetskom turističkom tržištu te evaluaciju daljnjih perspektiva Hrvatske na svjetskom i europskom turističkom tržištu.

⁸ <https://mint.gov.hr/strategija-razvoja-odrzivog-turizma-do-2030-godine/11411>

Prema podacima iz sustava eVisitor, na području Republike Hrvatske u 2019. ostvareno je 20 704 657 turističkih dolazaka u 235 131 smještajnom objektu te je ostvareno 108 680 894 noćenja, što je 2 610 106 noćenja ili 2,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prema raspoloživim (preliminarnim) podacima Svjetske turističke organizacije (UNWTO), stopa rasta stranih turističkih dolazaka u 2019. za Republiku Hrvatsku je 4,5 %⁹. Godišnje izvješće o izvršenju programa rada Hrvatske turističke zajednice za 2019., između ostalog, sadrži pregled ukupnih troškova/rashoda po tržištima, kao i usporedbe ulaganja promotivnih i drugih aktivnosti s postignutim rezultatima na tržištima na kojima Hrvatska turistička zajednica ima predstavništva te pojedinim dalekim i drugim tržištima. Iz navedenog pregleda vidljivo je da su najveća ulaganja u apsolutnom iznosu na europskom tržištu ostvarena za tržište Savezne Republike Njemačke u iznosu od 47.077.199,00 kn, a udjel tržišta Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj na prvom je mjestu u ukupnim noćenjima u 2019. Najveća ulaganja u apsolutnom iznosu na svjetskom tržištu ostvarena su za tržišta Sjedinjenih Američkih Država i Kanade u iznosu od 10.773.491,00 kn, a istodobno navedene države imaju najveći udjel tržišta u ukupnim noćenjima u Republici Hrvatskoj u 2019. u odnosu na svjetsko tržište.

Nadalje, 18 turističkih zajednica obuhvaćenih revizijom provodile su i/ili sudjelovale (kao partneri) u **projektima financiranim sredstvima Europske unije**, od kojih su značajniji: projekt Zadar Baštini (Turistička zajednica Grada Zadra) u iznosu do najviše 66.461.390,00 kn, Hrvatski digitalni turizam – e-Turizam (Hrvatska turistička zajednica) u iznosu od 54.116.084,00 kn (dva ugovora, sufinanciranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj te Europskog socijalnog fonda), Lazareti – kreativna četvrt (Turistička zajednica Grada Dubrovnika) u iznosu do najviše 33.782.459,00 kn (ukupni prihvatljivi troškovi iznose maksimalno 30.944.626,00 kn, od čega je Europski fond za regionalni razvoj sufinancirao 25.995.571,00 kn) te Virovi – Vrata spačvanskog bazena (Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije) u iznosu od 25.595.341,00 kn. Za provođenje navedenih projekata (u 2019.) ostvareni su rashodi u iznosu od 690.906,00 kn (projekt Zadar Baštini 57.045,00 kn, Hrvatski digitalni turizam – e-Turizam 605.068,00 kn, Lazareti – kreativna četvrt 1.325,00 kn, Virovi – Vrata spačvanskog bazena 27.468,00 kn). Provedba spomenutih projekata je u tijeku (osim projekta Lazareti – kreativna četvrt koji je završen u srpnju 2019. te su, između ostalog, obnovljene tri lađe spomeničkog kompleksa Lazareti i nabavljena oprema potrebna za izvođenje brojnih novih kulturno-turističkih programa za lokalno stanovništvo i turiste, izdano je više publikacija, uključujući i monografiju o Lazaretima, osmišljeni su različiti inovativni digitalni sadržaji, održane su edukacije).

Najznačajniji ostvareni rashodi u 2019. u iznosu od 1.012.109,00 kn odnose se na projekt Cycle in a network 2.0 (CIAN) Interreg HUIR (Turistička zajednica Međimurske županije). Projekt je proveden u cilju podizanja kvalitete usluga, biciklističkih staza i odmorišta te uvrštavanja Međimurja u vodeće cikloturističke destinacije u Republici Hrvatskoj. Završen je u srpnju 2019., a Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provelo je kontrolu projekta (travanj 2020.), kojom nisu utvrđene nepravilnosti.

⁹ U 2020. i 2021., pojavom pandemije bolesti COVID-19, ostvaren je značajan pad broja ukupnih turističkih dolazaka na svjetskoj razini (primjerice, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u odnosu na 2019. ostvaren je pad dolazaka turista u komercijalnim smještajnim objektima za 34,2 % i pad noćenja za 23,7 %; dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju u svibnju 2021. i dalje su na nižoj razini nego u svibnju 2019., odnosno dolazak turista manji je za 74,0 %, a noćenja za 69,5 % – https://www.dzs.hr/Hrv/Covid-19/turizam-dolasci_i_nocenja_2020.html; https://www.dzs.hr/Hrv/Covid-19/turizam-dolasci_i_nocenja.html). Unatoč navedenom, tijekom srpnja 2021. bilježi se rast turističkog prometa sa svih vodećih tržišta (<https://www.htz.hr/hr-HR/informacije-o-trzistima/informacije-o-tijeku-sezone>).

IZRAŽENA MIŠLJENJA

Mišljenja o financijskim izvještajima izražavaju se u odnosu na primjenjivi okvir financijskog izvještavanja za turističke zajednice – Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu te Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21). Mišljenja o usklađenosti poslovanja izražavaju se u odnosu na zakone i druge propise te unutarnje akte, koji sadrže potrebno, očekivano ili željeno stanje te daju okvir za procjenu i razumijevanje poslovanja turističkih zajednica, utvrđivanje činjenica, donošenje zaključaka te davanje naloga i preporuka.

O financijskim izvještajima turističkih zajednica za 2019. izraženo je jedanaest bezuvjetnih i 29 uvjetnih mišljenja, a o usklađenosti poslovanja 21 bezuvjetno i 19 uvjetnih mišljenja.

U tablici u nastavku navode se izražena mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja za 2019. te mišljenje iz prošle revizije (ako je obavljena ili je izraženo mišljenje), po turističkim zajednicama. U grafičkim prikazima u nastavku daje se struktura izraženih mišljenja.

Tablica broj 6

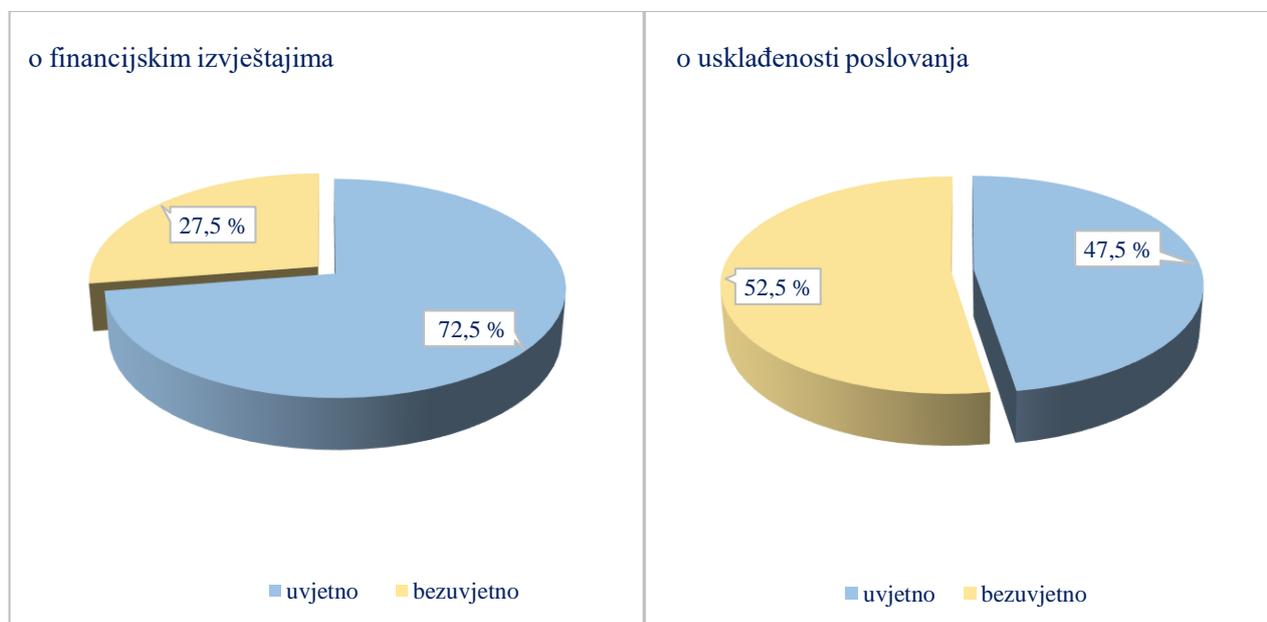
Izražena mišljenja po turističkim zajednicama

Redni broj	Turistička zajednica	Mišljenje za 2019.		Mišljenje iz prošle revizije
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja	
	1	2	3	4
1.	Hrvatska turistička zajednica	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
2.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
3.	Turistička zajednica Grada Cresa	uvjetno	uvjetno	-
4.	Turistička zajednica grada Crikvenice	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
5.	Turistička zajednica Grada Dubrovnika	uvjetno	uvjetno	uvjetno
6.	Turistička zajednica Grada Kaštela	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
7.	Turistička zajednica Grada Krapine	bezuovjetno	bezuovjetno	bezuovjetno
8.	Turistička zajednica Grada Krka	uvjetno	uvjetno	-
9.	Turistička zajednica Grada Novalje	uvjetno	uvjetno	uvjetno
10.	Turistička zajednica Grada Omiša	bezuovjetno	uvjetno	uvjetno
11.	Turistička zajednica grada Opatije	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
12.	Turistička zajednica grada Orašovice	uvjetno	uvjetno	-
13.	Turistička zajednica Grada Pakraca	uvjetno	uvjetno	-
14.	Turistička zajednica Grada Pleternice*	uvjetno	uvjetno	-
15.	Turistička zajednica Grada Rijeke	uvjetno	uvjetno	uvjetno
16.	Turistička zajednica Grada Senja	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
17.	Turistička zajednica Grada Slatine	uvjetno	uvjetno	uvjetno
18.	Turistička zajednica grada Slavenskog Broda	bezuovjetno	bezuovjetno	uvjetno
19.	Turistička zajednica Grada Slunja	uvjetno	uvjetno	-
20.	Turistička zajednica Grada Splita	uvjetno	uvjetno	uvjetno
21.	Turistička zajednica Grada Šibenika	uvjetno	uvjetno	uvjetno
22.	Turistička zajednica Grada Vinkovaca	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
23.	Turistička zajednica Grada Zadra	uvjetno	uvjetno	uvjetno
24.	Turistička zajednica Grada Zagreba	uvjetno	bezuovjetno	uvjetno
25.	Turistička zajednica Grada Županje	uvjetno	bezuovjetno	bezuovjetno
26.	Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije	bezuovjetno	bezuovjetno	bezuovjetno
27.	Turistička zajednica Ličko-senjske županije	bezuovjetno	bezuovjetno	bezuovjetno
28.	Turistička zajednica Međimurske županije	bezuovjetno	bezuovjetno	uvjetno

Redni broj	Turistička zajednica	Mišljenje za 2019.		Mišljenje iz prošle revizije
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja	
	1	2	3	4
29.	Turistička zajednica Općine Marija Bistrica	uvjetno	uvjetno	uvjetno
30.	Turistička zajednica Općine Medulin	bezuwjetno	uvjetno	uvjetno
31.	Turistička zajednica općine Nijemci	bezuwjetno	bezuwjetno	-
32.	Turistička zajednica Općine Plitvička jezera	bezuwjetno	bezuwjetno	bezuwjetno
33.	Turistička zajednica Općine Ston	uvjetno	uvjetno	-
34.	Turistička zajednica Općine Vrsar*	bezuwjetno	bezuwjetno	-
35.	Turistička zajednica područja Srce Zagorja	uvjetno	bezuwjetno	-
36.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	uvjetno	bezuwjetno	bezuwjetno
37.	Turistička zajednica Primorsko-goranske županije	uvjetno	uvjetno	uvjetno
38.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	uvjetno	bezuwjetno	uvjetno
39.	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije	bezuwjetno	bezuwjetno	bezuwjetno
40.	Turistička zajednica Zadarske županije	uvjetno	uvjetno	uvjetno

* u prošloj reviziji nije izraženo mišljenje

Struktura izraženih mišljenja

Grafički prikaz broj 3

Grafički prikaz broj 4

Za devet turističkih zajednica izražena su bezuwjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, a za 17 turističkih zajednica izražena su uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja. Za 14 turističkih zajednica izražena su uvjetna ili bezuwjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja.

NALAZ REVIZIJE

Financijskom revizijom turističkih zajednica utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, program rada i izvješćivanje, financijske izvještaje, računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu, obveze i vlastite izvore te zaduživanje, programe i projekte i javnu nabavu.

– Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo turističkih zajednica, između ostalog, utvrđeno je odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji su bili na snazi do 1. siječnja 2020., Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, koji su stupili na snagu 1. siječnja 2020., Zakona o boravišnoj pristojbi, Zakona o turističkoj pristojbi, statutima te drugim propisima i unutarnjim aktima turističkih zajednica.

Prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15), tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama objaviti, između ostalog, zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvještaje o radu, financijska izvješća, informacije o unutarnjem ustrojstvu, zapisnike i zaključke sa službenih sjednica, informacije o postupcima javne nabave i obavijesti o raspisanim natječajima. Utvrđeno je da jedna turistička zajednica nije na svojim mrežnim stranicama objavila godišnje planove, programe, strategije, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima (uključujući popis korisnika i visinu iznosa), informacije o unutarnjem ustrojstvu s imenima voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama s podacima za kontakt službenika za informiranje.

Također, utvrđeno je da pojedina tijela dvije turističke zajednice (turističko vijeće, skupština, nadzorni odbor) nisu donijela poslovnike o svom radu. Prema odredbama članaka 15., 17. i 19. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., poslovnike o svom radu trebali su donijeti skupština, turističko vijeće i nadzorni odbor. Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., propisana su tijela turističke zajednice (skupština, turističko vijeće i predsjednik) te, između ostalog, obveza donošenja poslovnika o radu skupštine i turističkog vijeća, odnosno usklađenja akata i ustrojstva postojećih turističkih zajednica mjesta, općina ili gradova u roku od deset mjeseci od dana stupanja na snagu spomenutog Zakona (odnosno do konca listopada 2020.).

Skupština jedne turističke zajednice također nije donijela godišnje financijsko izvješće za 2019., program rada i financijski plan za sljedeću godinu (sjednica nije održana jer se nije odazvao dovoljan broj članova za pravaoaljšano odlučivanje). Prema odredbama članaka 61. i 63. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., skupština turističke zajednice dužna je do kraja tekuće godine donijeti program rada i financijski plan za sljedeću godinu, odnosno do kraja ožujka tekuće godine donijeti godišnje financijsko izvješće za prethodnu godinu. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (članak 55. – 57.), koji je na snazi od 1. siječnja 2020., na jednaki način propisuje rokove donošenja programa rada (do kraja tekuće godine za sljedeću godinu) te izvješća o izvršenju programa rada za prethodnu godinu (do kraja ožujka tekuće godine), a financijski plan, prema odredbi članka 58. spomenutog Zakona, turističke zajednice dužne su sastaviti sukladno propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Ured je naložio na mrežnim stranicama objavlјivati informacije u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. Također, naložio je donošenje poslovnika o radu turističkog vijeća te usvajanje godišnjeg financijskog izvješća, kao i programa rada i financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

– **Sustav unutarnjih kontrola**

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovanje neprofitne organizacije treba se temelјiti na načelu dobrog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti, a financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Neprofitna organizacija koja vodi dvojno knjigovodstvo obvezna je provesti samoprocjenu učinkovitog djelovanja sustava financijskog upravljanja i kontrola. Samoprocjena se provodi popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15).

Zakonski zastupnik neprofitne organizacije, prema odredbama članaka 4. – 7. navedenog Pravilnika, obvezan je za svaku poslovnu godinu provesti samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola, a nakon popunjavanja upitnika obvezan je izvijestiti najviše tijelo neprofitne organizacije o provedenoj samoprocjeni. Nadalje, obvezan je sastaviti akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola (ako je neprofitna organizacija ostvarila prihode u iznosu od 3.000.000,00 kn ili višem iznosu u godini za koju se provodi samoprocjena), ako na sva pitanja nije dan potvrđan odgovor, a popunjavanje upitnika i izrada akcijskog plana provode se najkasnije u roku od 30 dana od roka predviđenog za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu godinu.

Nepravilnosti su utvrđene u vezi s financijskim upravljanjem i kontrolama kod sedam turističkih zajednica, koje se odnose na neprovođenje samoprocjene učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola odnosno nepopunjavanje upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola; nesastavljanje akcijskog plana za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola; kao i neuspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

Ured je naložio provoditi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola za svaku poslovnu godinu; sastaviti akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola; kao i uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete računovodstvenog financijskog poslovanja, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

– **Planiranje, program rada i izvješćivanje**

Prema odredbi članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva, obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplate te obrazloženja financijskog plana. Metodologija izrade financijskog plana, izmjena i dopuna financijskog plana, kao i način i uvjeti izvršavanja financijskog plana, propisani su Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Prema odredbama članaka 12., 13. i 17. navedenog Pravilnika, financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana (može sadržavati i plan novčanih tijekova), a priprema se najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije. Obrazloženje financijskog plana neprofitne organizacije, sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan.

Prijedlog programa rada i prijedlog financijskog plana za sljedeću godinu, prema odredbama članaka 61. i 62. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., turističko vijeće turističke zajednice podnosi skupštini turističke zajednice do 31. listopada tekuće godine (obvezno se dostavlja na razmatranje osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se oni donose). Godišnji program rada i financijski plan turistička zajednica općine ili grada dužna je dostaviti turističkoj zajednici županije, a turistička zajednica županije Hrvatskoj turističkoj zajednici. Ako Hrvatska turistička zajednica i turistička zajednica županije po dostavljenim godišnjim programima rada i financijskim planovima utvrde da nisu ispunjene sve zakonom propisane zadaće, dužne su o tome obavijestiti odgovarajuću turističku zajednicu i nadležno ministarstvo. Godišnji program rada i financijski plan turističke zajednice obvezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje te posebno planirane zadatke i financijske planove turističkih društava, podružnica, odnosno predstavništava i ispostava. Sabor Hrvatske turističke zajednice donosi godišnji program rada i financijski plan uz prethodnu suglasnost ministarstva. Tijekom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji financijski plan. Ako tijekom godine dođe do odstupanja od programa rada i financijskog plana u obujmu većem od 5,0 %, turistička zajednica dužna je donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada i financijskog plana, na način i prema postupku kojim se donosi program rada i financijski plan.

Od 1. siječnja 2020., stupanjem na snagu novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, sadržaj i način donošenja godišnjeg programa rada i financijskog plana propisani su odredbama članaka 55., 56. i 58. spomenutog Zakona (između ostalog, godišnji program rada izrađuje se po jedinstvenoj metodologiji i obveznim uputama koje donosi ministarstvo nadležno za poslove turizma, na prijedlog Hrvatske turističke zajednice; izmjene odnosno dopune programa rada turistička zajednica je dužna donijeti ako tijekom godine dođe do odstupanja od programa rada u obujmu većem od 5 % na način i prema postupku kojim se donosi program rada; financijski plan su turističke zajednice dužne sastaviti sukladno propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija).

Turističke zajednice donijele su godišnji program rada i financijski plan. Utvrđeno je da jedna turistička zajednica godišnji program i financijski plan nije donijela u propisanom roku ni dostavila turističkoj zajednici županije, a druga turistička zajednica nije dostavila financijski plan na usvajanje skupštini. Pojedine turističke zajednice financijskim planom te njegovim izmjenama i dopunama nisu planirale prihode i rashode prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije (prihodi su planirani prema izvorima, a rashodi po projektima odnosno programskim aktivnostima), financijskim planom nisu realno planirani pojedini prihodi i rashodi te, iako su utvrđena značajna odstupanja, nisu donesene izmjene financijskog plana. Nadalje, utvrđeno je da, između ostalog, financijski plan ne sadrži financijski rezultat poslovanja ni plan zaduživanja, a pojedina obrazloženja financijskog plana turističkih zajednica ne sadrže obrazloženje programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan i/ili spomenuta obrazloženja ne sadrže poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Prema odredbama članaka 19. – 21. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, financijski plan izvršava se u skladu s raspoloživim sredstvima i dospjelim obvezama, a financijska sredstva koriste se prema namjenama i u visini utvrđenoj financijskim planom neprofitne organizacije. Zakonski zastupnik odgovoran je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana.

Izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnijih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a neprofitna organizacija u svom statutu ili drugim općim aktima utvrđuje što se smatra značajnim odstupanjem.

Ured je, između ostalog, naložio donošenje financijskog plana u propisanom roku, izmjena i dopuna financijskog plana u slučaju značajnih odstupanja te obrazloženja financijskog plana (koje se sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda koje mora sadržavati parametre za izračun potrebnih sredstava za svaku skupinu prihoda i rashoda) i programa, aktivnosti i projekata (koja moraju sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu), kao i iskazati planirani rezultat poslovanja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Naložio je donošenje programa rada, njegovih izmjena i dopuna te dostavljanje programa rada nadležnim tijelima u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

Skupština turističke zajednice dužna je svake godine do kraja ožujka tekuće godine donijeti godišnje financijsko izvješće za prethodnu godinu (članak 63. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020.) odnosno izvješće o izvršenju programa rada (članak 57. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020.). Godišnje financijsko izvješće turističkih zajednica obvezno sadržava podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu poslovanja, usporedbu financijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa, te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma. Godišnje financijsko izvješće Hrvatske turističke zajednice, osim navedenih elemenata, sadrži i specificirane izdatke i obveze za promociju hrvatskog turizma koji se financiraju iz državnog proračuna. Izvješće o izvršenju programa rada obvezno sadržava podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihova izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu poslovanja, usporedbu financijskog plana i njegova ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, a izrađuje se po jedinstvenoj metodologiji i obveznim uputama koje donosi ministarstvo nadležno za poslove turizma, na prijedlog Hrvatske turističke zajednice. Izvješće o izvršenju programa rada Hrvatske turističke zajednice, osim navedenih elemenata, sadrži i specificirane izdatke i obveze za promociju hrvatskog turizma koji se financiraju iz državnog proračuna.

Turističke zajednice sastavile su godišnje financijsko izvješće, odnosno izvješće o izvršenju programa rada za 2019. Utvrđeno je da pojedina izvješća, između ostalog, ne sadrže podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdatke za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice, usporedbu financijskog plana i njegova ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, kao ni financijski rezultat poslovanja. S obzirom na različito iskazivanje podataka u godišnjem financijskom izvješću odnosno izvješću o izvršenju programa rada (prema ostvarenim programskim aktivnostima; iskazanim ulaganjima u dugotrajnu imovinu) u odnosu na Izvještaj o prihodima i rashodima (prema ekonomskoj klasifikaciji), podaci u spomenutim izvješćima pojedinih turističkih zajednica nisu istovjetni.

Ured je naložio sastavljanje izvješća o izvršenju programa rada u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Naložio je podatke u godišnjem financijskom izvješću odnosno izvješću o izvršenju programa rada iskazati istovjetno podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U vezi s ocjenom efikasnosti u promicanju i unaprjeđenju suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i učinkovitosti trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih (turističkih) pristojbama, turističkih članarina, iz proračuna te drugih izvora (odnosno ocjenom efikasnosti Hrvatske turističke zajednice u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, kao i njezine suradnje s Ministarstvom turizma i sustavom turističkih zajednica), utvrđeno je za veći broj turističkih zajednica (36) da su ostvarile ciljeve i zadatke planirane godišnjim programom rada, a financijska sredstva koristile za ostvarenje aktivnosti utvrđenih navedenim programom (četiri turističke zajednice obavile su većinu planiranih aktivnosti i zadaća, ali, između ostalog, sustav za praćenje učinaka provedenih aktivnosti nije uspostavljen odnosno nisu utvrđeni pokazatelji za praćenje provedbe planiranih aktivnosti i ciljeva). Aktivno su surađivale s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u promociji turističke ponude, promovirale turističke potencijale spomenutih jedinica i okolice, kao i sudjelovale u unaprjeđenju turističkih proizvoda i stvaranju prepoznatljivog imidža turističkih destinacija.

Hrvatska turistička zajednica je provedbom svojih aktivnosti bila učinkovita u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, kao i suradnji s Ministarstvom turizma i sporta te sustavom turističkih zajednica. Provođenjem planiranih marketinških i drugih aktivnosti pridonijela je jačanju snage brenda, boljem pozicioniranju hrvatskog turizma na međunarodnom turističkom tržištu i imidžu Republike Hrvatske kao privlačne turističke destinacije, a realizacijom svojih aktivnosti dala je značajan doprinos ukupnim pozitivnim rezultatima kretanja turističkog prometa hrvatskog turizma u cjelini, kao i značajnom povećanju prihoda od turizma.

– **Financijski izvještaji**

Turističke zajednice sastavljaju financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Sukladno navedenom, turističke zajednice obuhvaćene revizijom sastavile su propisane financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilancu i bilješke uz financijske izvještaje (odnosno Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima).

Nepravilnosti se odnose na iskazivanje podataka u financijskim izvještajima, odnosno iskazani podaci u financijskim izvještajima nisu potpuni (između ostalog, ne sadrže izvanbilančne zapise, pojedina potraživanja) te nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama niti su iskazani prema vrstama prihoda i rashoda utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije (zbog navedenog su pojedini prihodi, rashodi i imovina u financijskim izvještajima iskazani više ili manje u odnosu na prihode, rashode i imovinu evidentiranu u poslovnim knjigama).

Također, Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže razradu i dopunu podataka; u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na ostvarenje prethodne godine; a Bilješke uz Bilancu ne sadrže pregled ugovornih odnosa i slično, koji mogu postati obveza (dani instrumenti osiguranja plaćanja, jamstva, sudski sporovi u tijeku).

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje, mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu, između ostalog, jesu pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku) te pregled stanja i rokova dospijuća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na stanje prethodne godine.

Ured je naložio sastavljanje financijskih izvještaja koji pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, te sastavljanje Bilješki uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima), u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

– Računovodstveno poslovanje

Turističke zajednice vode poslovne knjige prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije (dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige). Također, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi sljedeće pomoćne knjige: knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala proizvoda i robe), knjigu financijske imovine i obveza (potraživanja i obveza, primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata, potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova), knjigu blagajni i evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila. Osim navedenih pomoćnih knjiga, neprofitna organizacija vodi i posebne pomoćne evidencije, a nije ih obvezna voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki u okviru glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Utvrđene nepravilnosti i propusti u području računovodstvenog poslovanja kod turističkih zajednica (29) najvećim se dijelom odnose na vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje (i iskazivanje) poslovnih događaja te popis imovine i obveza.

Turističke zajednice vode propisane poslovne knjige, ali pojedine (pet) ne vode pomoćne knjige, a izravnim raščlanjivanjem stavki u okviru glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci (između ostalog, ne vode knjigu potraživanja za dane jamčevne pologe, evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija, evidenciju putnih naloga, knjigu primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata) ili evidencije koje turistička zajednica vodi nisu usklađene (evidencija putnih naloga i evidencija o korištenju vozila).

U dijelu računovodstvenog poslovanja koje se odnosi na evidentiranje poslovnih događaja, utvrđeno je da pojedine turističke zajednice u poslovnim knjigama nisu na propisanim računima evidentirale prihode, rashode i imovinu, što nije u skladu s odredbom članka 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kojom je propisano da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana neprofitnih organizacija.

Također, utvrđeno je da pojedine turističke zajednice u poslovnim knjigama nisu evidentirale ni u financijskim izvještajima iskazale (u okviru izvanbilančnih zapisa) tuđu imovinu dobivenu na korištenje (poslovni prostori koje turistička zajednica koristi za obavljanje djelatnosti, bez naknade); podaci o pojedinim приходima, rashodima i obvezama evidentirani u poslovnim knjigama nisu istovjetni podacima iskazanim u financijskim izvještajima; pojedini rashodi u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne, istinite, uredne i prethodno kontrolirane dokumentacije, pojedini rashodi evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju računa dobavljača koji nisu prethodno kontrolirani ni ovjereni te koji ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga niti je vidljiva narav odnosno vrsta usluge; pojedine poslovne promjene nisu u cijelosti evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima (kupnja i prodaja vozila).

Odredbama članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se računovodstvo neprofitnih organizacija temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Nadalje, odredbama članka 17. spomenutog Zakona, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih usluga) priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati, a rashodi u izvještajnom razdoblju na koje se odnose.

Turističke zajednice obavile su popis imovine i obveza (osim jedne), ali je kod pojedinih turističkih zajednica utvrđeno da obavljeni popis nije cjelovit (između ostalog, ne obuhvaća novčana sredstva, obveze, potraživanja, zemljište); zakonski zastupnik nije odredio datum popisa imovine i obveza, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja o obavljenom popisu imovine i obveza; podaci u popisnim listama sadrže podatke o količini, ali ne i vrijednosne pokazatelje (novčane izraze); popisne liste nisu potpisali članovi povjerenstva; izvješće o obavljenom popisu nije sastavljeno ni dostavljeno zakonskom zastupniku; zakonski zastupnik nije donio odluku o rezultatima obavljenog popisa imovine i obveza te nije obavljeno usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Prema odredbama članaka 19. – 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija je dužna najmanje jednom, i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije. Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim odnosno novčanim izrazima u popisne liste (knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis). Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja te ga predati zakonskom zastupniku, koji na temelju navedenog odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu i rashodovanju imovine kao i mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja.

Ured je naložio ustrojavanje i vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja te obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, između ostalog, naložio je prihode i rashode u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacije, a u okviru izvanbilančnih zapisa tuđu imovinu dobivenu na korištenje, u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Potraživanja od članarina i od boravišne (turističke) pristojbe

Prošlom revizijom turističkih zajednica (2012.) Ured je, između ostalog, u dijelu naplate prihoda od članarina, utvrdio da turističke zajednice nisu dobivale podatke od Porezne uprave na način propisan Zakonom te nisu vodile evidenciju o broju članova turističke zajednice, potraživanjima za članarine ni o mjerama poduzetim za naplatu članarina. Nadalje, u dijelu naplate prihoda od boravišne pristojbe utvrdio je da turističke zajednice u poslovnim knjigama nisu evidentirale ni u financijskim izvještajima iskazale potraživanja za boravišne pristojbe (pojedine turističke zajednice nisu vodile uredan popis osoba čiji se boravak mora prijaviti niti su poduzimane mjere naplate potraživanja od boravišne pristojbe), odnosno nije uspostavljen učinkovit sustav naplate.

U skladu s preporukama iz prošle revizije, u veljači 2017. održan je zajednički sastanak Hrvatske turističke zajednice, Porezne uprave i Ministarstva turizma. Između ostalog, zaključeno je da će Hrvatska turistička zajednica Poreznoj upravi dostaviti podatke o slogu vezano za mjesečnu međusobnu razmjenu podataka; provest će se ažuriranje TZ obrasca u informacijskom sustavu Porezne uprave; a zbog moguće promjene u načinu zaduženja/pračenja obveze članarine u turističkim zajednicama vezano uz evidentiranje zaduženja predumova te godišnjeg obračuna članarine, pričekat će se donošenje novog zakona. Nadalje, od 2019. je u primjeni sustav eVisitor, odnosno jedinstveni *online* informacijski sustav koji funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj.

Revizijom za 2019. utvrđeno je da turističke zajednice i nadalje najvećim dijelom nisu u poslovnim knjigama evidentirale ni u financijskim izvještajima iskazale potraživanja od članarina i potraživanja od boravišne (turističke) pristojbe, a pojedine su poduzimale određene aktivnosti vezano uz pravodobno osiguranje podataka te praćenje naplate prihoda, odnosno potraživanja za prihode od članarina i od boravišne (turističke) pristojbe.

U dijelu koji se odnosi na članarine, podaci o obračunu i naplati članarine od pravnih i fizičkih osoba i nadalje nisu pravodobno dostavljani turističkim zajednicama. Kako je propisano, poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava, a navedene podatke jednom mjesečno dostavlja turističkim zajednicama općina i gradova, odnosno od 1. siječnja 2020. dostavlja ih lokalnim turističkim zajednicama, Hrvatskoj turističkoj zajednici i ministarstvu nadležnom za turizam, putem sustava eVisitor. Utvrđeno je da se navedeno provodi na način da Porezna uprava dostavlja Hrvatskoj turističkoj zajednici mjesečne izvještaje s podacima o uplatama i povratima članarine po obvezniku u Republici Hrvatskoj, koje Hrvatska turistička zajednica unosi u sustav eVisitor kako bi bili dostupni sustavu turističkih zajednica te elektroničkom poštom dostavlja regionalnim turističkim zajednicama i na daljnju dostavu lokalnim turističkim zajednicama na njihovu području. Troškovi evidencije, obračuna i naplate članarine te dostave podataka iznose 3 % od naplaćene članarine. Stupanjem na snagu novog Zakona o članarinama u turističkim zajednicama u siječnju 2020., utvrđeno je da će osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu plaćati turističku članarinu u paušalom iznosu, a Pravilnikom o informacijskom sustavu eVisitor (koji je stupio na snagu u travnju 2020.) utvrđeno je da će se obveznicima plaćanja turističke članarine u paušalom iznosu dostavljati informacija o iznosu zaduženja te načinu plaćanja turističke članarine putem sustava eVisitor (prema letku Hrvatske turističke zajednice iz siječnja 2020., u sustav eVisitor dodan je novi izbornik FINA turistička članarina, u kojem se nalazi tablica s podacima o uplati turističke članarine koje su vidljive turističkim zajednicama za njima nadležno područje).

Prema pisanom obrazloženju Hrvatske turističke zajednice (veljača 2021.), kvalifikacija turističke članarine kao javnog davanja u smislu Općeg poreznog zakona (Narodne novine 115/16) onemogućuje sustavu turističkih zajednica upravljanje potraživanjima po toj osnovi na jednak način kao što upravlja potraživanjima po drugim osnovama koja ne pripadaju u kategoriju javnih davanja; zbog navedenog sustav turističkih zajednica do sada nije potraživanja po osnovi javnih davanja iskazivao unutar potraživanja za prihode (BIL-NPF) u kojem neprofitne organizacije iskazuju potraživanja po osnovi članarina i članskih doprinosa te potraživanja po posebnim propisima. Kako se nadalje navodi, jedina zakonom ovlaštena tijela za provođenje postupka nadzora, utvrđivanja te prisilne naplate predmetnih prihoda jesu porezna tijela (u smislu odredaba članka 3. Općeg poreznog zakona), odnosno tijela državne uprave u čijem su djelokrugu poslovi utvrđivanja i/ili nadzora i/ili naplate poreza (kod prihoda po osnovi članarine predmetnu nadležnost ima Porezna uprava).

U tom smislu sustav turističkih zajednica nema mogućnost upravljanja predmetnim vrstama potraživanja, odnosno zakonski nije ovlašten za pokretanje postupaka prisilne naplate ni za cjelovit i pravodobni uvid u status postupaka koje provode ovlaštena tijela javne vlasti, pa iskazivanje ovih potraživanja ne bi bilo temeljeno na stvarnom stanju, odnosno na vjerodostojnim podacima.

Unatoč navedenom, u posljednje tri godine, Porezna uprava dostavlja sustavu turističkih zajednica i nadležnom ministarstvu jednom mjesečno podatke (predujmovi za prethodni mjesec, uplate obveznika u prethodnom mjesecu i kumulativno mjesečno izvješće o konačnim obračunima turističke članarine za prethodnu godinu) putem sustava eVisitor, čime je ispunjena zakonska obveza, ali struktura i kvaliteta podataka i dalje ostaju nedovoljni kako bi se moglo iskazivati kao potraživanje, s obzirom na to da je kod obveznika koji imaju više poslovnih jedinica uočeno evidentiranje svih obračuna u sjedištu obveznika, a ne po poslovnim jedinicama (između ostalog, trgovački lanci, veliki hotelski lanci), a kako spomenuti obveznici čine većinu prihoda turističke članarine, može se zaključiti da postoje značajna odstupanja dostavljenih podataka u odnosu na stvarne (turističkim zajednicama svih razina onemogućeno je bilo kakvo djelovanje u pogledu praćenja obveznika). U obrazloženju se zaključno navodi da turističke zajednice, sve dok se pri tijelu nadležnom za naplatu članarine ne uspostavi evidencija potraživanja po pojedinoj turističkoj zajednici, nisu u mogućnosti samostalno uspostaviti navedenu evidenciju, jer nemaju mogućnost izravnog pristupa podacima iz posebnih obrazaca koje obveznici dostavljaju nadležnoj ispostavi Porezne uprave te jer ne postoji mogućnost sortiranja podataka u evidencijama Porezne uprave po sjedištu poslovne jedinice s posebnim obračunom za tu poslovnu jedinicu i obveznika, što je sve preduvjet za ispravni obračun i evidenciju potraživanja u poslovnim knjigama turističkih zajednica.

Prema podacima Porezne uprave, u 2019. je 179 701 obveznik turističke članarine (značajniji u Gradu Zagrebu 34 995, Splitsko-dalmatinskoj županiji 30 897, Istarskoj županiji 23 018 te Primorsko-goranskoj županiji 22 008). Prema konačnom obračunu u 2019., obračunano je 234.086.752,00 kn, uplaćeni su predujmovi u iznosu od 205.192.611,00 kn (razlika za uplatu 51.248.407,00 kn i za povrat 22.377.330,00 kn).

U dijelu koji se odnosi na boravišnu (turističku) pristojbu, prema izvješću Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice (veljača 2020.), ukupno zaduženje boravišne pristojbe (bez nautike) na 31. prosinca 2019. iznosilo je 585.812.704,00 kn, što je 18,5 % više u odnosu na prethodnu godinu kada je zaduženje iznosilo 494.240.325,00 kn (zbog povećanja iznosa boravišne pristojbe te rasta turističkog prometa, i to noćenja koja su 2,0 % veća u odnosu na isto razdoblje prethodne godine). Kako je nadalje navedeno, unatoč spomenutom porastu zaduženja i dalje je prisutan trend povećanja dugovanja od obveznika plaćanja boravišne pristojbe te je, u cilju njegova smanjenja, u prosincu 2019. Državnom inspektoratu upućen dopis u vezi s potrebom pojačanog nadzora nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe te prijavom i odjavom boravka turista (između ostalog, zatraženo je očitovanje o broju obavljenih nadzora po vrsti smještaja te broju utvrđenih nepravilnosti; dostavljen je i popis dužnika na 30. studenoga 2019. za koje se očekuje žurni nadzor, i to 83 obveznika koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost i 81 obveznika koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvu).

U odgovoru Državnog inspektorata (siječanj 2020.) ističe se da je za vrijeme turističke sezone obavljeno 355 inspekcijskih nadzora kod osoba koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost (od kojih je njih 234 sadržavalo određeni oblik nepravilnosti), dok je u slučaju osoba koje pružaju usluge smještaja u domaćinstvu obavljeno 1 057 inspekcijskih nadzora (kod kojih su 634 utvrđene nepravilnosti). Također, dostavljene su povratne informacije o obavljenim nadzorima kod dijela obveznika prema dopisu Hrvatske turističke zajednice (informacije o preostalim dužnicima dostavljene su koncem veljače 2020.). Osim navedenog, u siječnju 2020. Služba za financije i računovodstvo poslala je upit turističkim zajednicama u cilju prikupljanja dodatnih informacija o poduzetim radnjama na naplati i samoj koordinaciji na terenu s područnim uredima Državnog inspektorata. Prema zaprimljenim očitovanjima većine turističkih zajednica, za velik broj obveznika podnesena je prijava inspekcijskom tijelu.

Zaključeno je da se uvidom u popis obveznika s najvećim dugovanjem i dalje uočava značajan broj obveznika čije je potraživanje dio stečajnih i predstečajnih postupaka; kroz edukaciju treba pojačati svijest kod turističkih zajednica o potrebi provođenja ovrha nad dužnicima za koje su izdana rješenja Državnog inspektorata; u suradnji s Ministarstvom turizma potrebno je ishoditi mišljenje o rokovima zastare prije 1. siječnja 2020. (novim Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., definiran je rok od pet godina); treba održavati redovne koordinacije Hrvatske turističke zajednice sa središnjim uredom Državnog inspektorata.

Prema podacima iz sustava eVisitor, početkom 2019. potraživanja za boravišnu (turističku) pristojbu u sustavu turističkih zajednica iznosila su 38.606.706,00 kn, obračunane obveze za boravišnu (turističku) pristojbu u 2019. iznosile su 643.314.337,00 kn, tijekom 2019. naplaćeno je 631.587.651,00 kn te je zaduženje koncem 2019. iznosilo 50.333.392,00 kn. S obzirom na to da sustav eVisitor ne zaključuje stanja koncem godine te da se svi podaci, osim zaduženja za pojedinu godinu, mijenjaju ovisno o datumu generiranja izvještaja i uplatama tijekom tekuće godine, otežano je utvrđivanje točnog iznosa potraživanja koji turističke zajednice trebaju evidentirati u poslovnim knjigama, odnosno iskazati u financijskim izvještajima (primjerice, dorada sustava eVisitor na način da se omogući generiranje izvještaja s podacima na 31. prosinca za svaku godinu omogućila bi utvrđivanje i ujednačeno evidentiranje potraživanja za boravišnu (turističku) pristojbu za sve turističke zajednice).

S obzirom na utvrđene činjenice i obrazloženja, promjene propisa koji uređuju područje turističkih članarina i boravišne (turističke) pristojbe tijekom 2019. i 2020., nepravodobno dostavljene i nepouzdana podatke o turističkim članarinama te otežano utvrđivanje točnog iznosa o boravišnim (turističkim) pristojbama (jer se svi podaci u sustavu eVisitor, osim zaduženja za pojedinu godinu, mijenjaju ovisno o datumu generiranja izvještaja i uplatama tijekom tekuće godine), Ured je mišljenja da bi nadležna tijela – Porezna uprava, Hrvatska turistička zajednica te Ministarstvo turizma i sporta međusobnom suradnjom i poduzimanjem zajedničkih mjera i aktivnosti trebala pronaći odgovarajući način otklanjanja utvrđenih poteškoća.

Nadalje, s obzirom na to da su prihodi turističke zajednice, između ostalog, članarina te boravišna (turistička) pristojba (prihodi poslovanja), a prema odredbi članaka 16. i 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, financijska imovina, između ostalog, sastoji se i od potraživanja za prihode poslovanja (potraživanja od kupaca, za članarine i članske doprinose, za prihode po posebnim propisima, za prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja), Ured je naložio njihovo evidentiranje u poslovnim knjigama i iskazivanje u financijskim izvještajima. Kako bi se pripadajući dio spomenutih potraživanja mogao evidentirati u poslovnim knjigama te iskazati u financijskim izvještajima, potrebno je osigurati pravodobne i točne podatke, ali i utvrditi jedinstveni način postupanja za sve turističke zajednice. U cilju ostvarivanja većih prihoda u sektoru turizma (što je i jedan od ciljeva sustava eVisitor), a time i ostvarenja ciljeva i zadaća turističkih zajednica, potrebno je osigurati i učinkovitu naplatu spomenutih prihoda.

– **Rashodi**

Turističke zajednice koriste sredstva za izvršavanje planiranih zadataka i ciljeva utvrđenih Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, statutima turističkih zajednica, programima rada i financijskim planovima.

Utvrđene nepravilnosti u području rashoda (osam turističkih zajednica), između ostalog, odnose se na rashode za zaposlene (ugovori o radu nisu usklađeni i pojedine plaće nisu obračunavane ni isplaćivane u skladu s unutarnjim aktom turističke zajednice; unutarnjom odlukom o obračunu i isplati plaća nisu utvrđene vrijednosti koeficijenata radnih mjesta u turističkom uredu, a nazivi radnih mjesta nisu usklađeni s unutarnjim aktom turističke zajednice; visina osnovice za obračun plaće nije utvrđena i drugo) te rashode za usluge promidžbe i informiranja, knjigovodstvene usluge, rashode za reprezentaciju (pojedini ispostavljeni računi za konzumaciju jela i pića ne sadrže specifikaciju izvršene usluge, kao ni razloge ugošćivanja odnosno popis osoba koje su ugošćivane), naknade za službena putovanja (između ostalog, uz putne naloge nisu priloženi računi za troškove prijevoza i smještaja u inozemstvu niti su iskazani na putnom nalogu kao trošak službenog puta; na putnim nalogima nema poveznice s ulaznim računima nastalim za troškove prijevoza i smještaja niti na navedenim ulaznim računima, što otežava kontrolu obračuna putnih naloga; uz pojedine putne naloge u inozemstvo priloženi su i priznati računi lokalnog taksi-prijevoza po gradu te računi raznih vrsta napitaka koji su trebali biti podmireni iz dnevnica). Također, nepravilnosti su utvrđene i kod donacija, i to, između ostalog, dio donacija dodijeljen je izravno bez javnog natječaja na temelju zamolbi korisnika za organizaciju sportskih, kulturnih i zabavnih manifestacija te za navedene donacije nisu zaključeni ugovori niti su korisnici dostavljali izvješća o realizaciji projektnih aktivnosti.

U dijelu koji se odnosi na rashode za zaposlene, između ostalog, naloženo je donijeti odluku o visini osnovice za obračun plaće, odlukom o obračunu i isplati plaća, naknadi plaća i ostalim materijalnim pravima utvrditi koeficijente za obračun plaće za sva radna mjesta te uskladiti nazive radnih mjesta; uskladiti ugovore o radu te obračunavati i isplaćivati plaće u skladu s unutarnjim aktom turističke zajednice. Naloženo je pri sufinanciranju sajamskih nastupa ugovorom utvrditi sve odredbe za njegovo učinkovito izvršenje, kao i zatražiti podnošenje izvješća o obavljenim uslugama odnosno djelotvorno i učinkovito koristiti sredstva za ostvarenje ciljeva turističke zajednice u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, a uz putne naloge sastavljati i uz njih prilagati izvještaje o obavljenom putu u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak. Naloženo je dodjeljivati sredstva za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge na temelju javnog natječaja i zaključenih ugovora te pratiti provedbu programa ili projekata koji su predmet ugovora o dodjeli financijskih sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

– **Imovina, obveze i vlastiti izvori te zaduživanje**

Kod jedne turističke zajednice utvrđeno je da je vrijednost zaduženja (na temelju odluke turističkog vijeća i ugovora o kratkoročnom zajmu s trgovačkim društvima u vlasništvu lokalne jedinice radi financiranja projekta Kulturna ruta bećarca i gange) veća za 26,4 % od ostvarenih prihoda u 2019. Nadalje, ukupna vrijednost zaduženja u 2020. iznosi 60,2 % financijskim planom (prema izmjenama financijskog plana iz studenoga 2019.) predviđenih prihoda, što je više za 10,2 % od moguće vrijednosti financijskog zaduženja. Prema odredbi članka 65. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., turistička zajednica može se na temelju posebne odluke turističkog vijeća, financijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i financijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 50,0 % financijskim planom predviđenih prihoda.

Odredbom članka 59. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je na snazi od 1. siječnja 2020., propisano je da se turistička zajednica može na temelju posebne odluke turističkog vijeća financijski zaduživati radi realizacije programa rada, ali ukupna vrijednost obveza po osnovi zaduženja na godišnjoj razini ne smije prelaziti 10,0 % financijskim planom predviđenih ukupnih prihoda. Spomenute odredbe zakona obuhvaćene su i statutima turističke zajednice (iz 2014. i 2020.).

Utvrđene nepravilnosti kod još dvije turističke zajednice odnose se na nepoduzimanje mjera za povrat uplaćenog predujma trgovačkom društvu za usluge koje nije izvršilo te neekonomičnost poslovanja (turistička zajednica ima iskazan manjak prihoda za tekuću godinu, iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda te je iskazan i manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju; vlastiti izvori iskazani su u negativnom iznosu, a turistička zajednica ima i obveze po dugoročnim i kratkoročnom kreditu). Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovanje neprofitne organizacije, između ostalog, treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola, a financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola, kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. S obzirom na navedeno, Turistička zajednica u sljedećem razdoblju treba voditi računa o podmirivanju tekućih obveza i eventualnom preuzimanju novih obveza kako bi se sredstva Turističke zajednice i nadalje mogla koristiti za obavljanje zadaća i aktivnosti utvrđenih godišnjim programom rada.

Ured je naložio zaduživanje u cilju realizacije programa rada i financijskog plana do visine propisane odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i statuta turističke zajednice. Naložio je poduzeti mjere za povrat uplaćenog predujma trgovačkom društvu za usluge koje nije izvršilo, u cilju ispunjavanja načela dobrog financijskog upravljanja odnosno korištenja financijskih sredstava turističke zajednice ekonomično, djelotvorno i učinkovito, kao i poslovanje turističke zajednice obavljati prema načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Programi i projekti

U dijelu koji se odnosi na financiranje programa i projekata (dvije turističke zajednice), između ostalog, utvrđeno je da su u okviru aktivnosti jedne turističke zajednice ostvareni rashodi za održavanje pomorskog dobra i komunalne infrastrukture (čišćenje i održavanje plaža, utrošak vode na plažama na tuševima, postavljanje psihološke granice plivačima na moru, najam kemijskih sanitarnih čvorova te troškovi struje, vode i potrošnog materijala u sanitarnim čvorovima), što nisu direktne zadaće turističkih zajednica utvrđene odredbama članka 32. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020. Navedeni rashodi odnosno aktivnosti koji ne predstavljaju direktne zadaće turističke zajednice mogu se, prema odredbi članka 20., stavka 3., točke 1. Zakona o boravišnoj pristojbi, koji je bio na snazi do 23. svibnja 2019., odnosno članka 20., stavka 1. Zakona o turističkim pristojbama, koji je na snazi od 23. svibnja 2019., financirati iz transfera 30,0 % dijela boravišne (turističke) pristojbe koje turistička zajednica doznačuje lokalnoj jedinici (koristi se za poboljšanje uvjeta boravka turista). Odredbama članaka 26. i 32. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., također je utvrđeno zajedničko korištenje sredstava turističke pristojbe koja se doznačuju jedinici lokalne samouprave za poboljšanje uvjeta boravka turista te su propisane zadaće lokalnih turističkih zajednica. S obzirom na navedeno, spomenuta turistička zajednica financira rashode koji nisu zadaća turističkih zajednica, a istodobno se svake godine zadužuje u razdoblju do glavne turističke sezone kako bi ostvarila planirane aktivnosti u turističkoj predsezoni.

Nadalje, kod održavanja značajne manifestacije, između ostalog, utvrđeno je da poziv za sufinanciranje manifestacija i projekata u funkciji turizma ne sadrži mjerila za ocjenu kriterija odnosno zahtjeva za dodjelom potpora te postupak za podnošenje prigovora, što je obveza propisana odredbom članka 4. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Odbor za manifestacije (tijelo u sastavu tri člana koje je osnovalo turističko vijeće) sastavio je prijedlog projekta za sufinanciranje te ga predložio turističkom vijeću, pri čemu spomenuti prijedlog sadrži naziv projekta i nositelja projekta, zatraženi iznos te prijedlog odobrenog iznosa, ali ne i kriterije na temelju kojih su odabrani programi i utvrđena visina sredstava.

Ured je naložio godišnjim programom rada planirati te obavljati zadaće lokalnih turističkih zajednica, koje su propisane odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Naložio je u pozivu za prikupljanje ponuda za dodjelu potpora navesti mjerila za ocjenu zahtjeva te postupak za podnošenje prigovora; pri odabiru aktivnosti navesti na temelju kojih kriterija su odobreni i kako je utvrđena visina sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

Kod druge turističke zajednice utvrđeno je, između ostalog, da je turistička zajednica dobila na korištenje od lokalne jedinice javne površine bez naknade na kojima je potrebno osigurati kućice za organizaciju sajma (nisu navedene površine koje se daju na korištenje niti je određeno pod kojim uvjetima i cijenama navedene površine turistička zajednica može dati u podzakup); prije provođenja javnog poziva za dostavu ponude za najam kućica za organizaciju sajma, turistička zajednica nije od lokalne jedinice zatražila pod kojim uvjetima i cijenama će gradske javne površine davati drugima na korištenje (iako se radi o imovini lokalne jedinice koja se daje na korištenje na temelju odluke lokalne jedinice o korištenju površina javne namjene); za realizaciju manifestacije turistička zajednica je na svojim mrežnim stranicama objavila poziv za dostavu ponude za organizaciju prigodnog programa te osiguranje potrebne opreme i od dvije pristigle ponude (s programima koje uglavnom sadrže iste izvoditelje i programe, ali različite cijene i dinamiku izvođenja) s odabranim trgovačkim društvom zaključila ugovor o poslovnoj suradnji, pri čemu turistička zajednica nije odredila ukupnu procijenjenu vrijednost planiranih rashoda za organizaciju manifestacije, nego su ponuditelji svojim ponudama odredili cijenu; s obzirom na to da rashodi za navedenu manifestaciju nisu zasebno planirani godišnjim programom rada i financijskim planom, nego su planirani u okviru posebnih programa zajedno s drugim manifestacijama, ne može se utvrditi jesu li rashodi za spomenutu manifestaciju (organizaciju programa) u skladu s planiranim rashodima, a po završetku manifestacije trgovačko društvo dostavilo je programsko i financijsko izvješće koje nije potpisano ni ovjereno. Cjelokupna dokumentacija u vezi s realizacijom programa (računi dobavljača za glazbeni, scenski i gastronomski dio programa, za pozornice, razglas i rasvjetu te čuvanje i osiguranje pozornice) nije dostavljena turističkoj zajednici, iako je ugovorena, te se ne može utvrditi jesu li iskazani troškovi u financijskom izvješću stvarno i nastali.

S obzirom na to da je turistička zajednica objavila javni poziv i zaključila ugovor s trgovačkim društvom prije nego je dobila na korištenje javne površine, da nije odredila početnu cijenu naknade za korištenje javnih površina, nego je ponuditelj odredio ukupnu cijenu najma, Ured je izrazio mišljenje da turistička zajednica nije postupila prema načelu dobrog financijskog upravljanja. Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Nadalje, prije provođenja postupka davanja gradskih javnih površina na korištenje, Ured je naložio zatražiti od grada po kojim će se uvjetima i cijenama javne površine davati drugima na korištenje, a kako bi se postupalo prema odredbama odluke grada o korištenju površina javne namjene. Naložio je odrediti vrijednost nabave usluga organizacije izvođenja programa manifestacija u skladu s programom rada i donesenim unutarnjim aktom o nabavi; plaćanja obavljati na temelju računa u skladu s ugovorom, kao i zatražiti od trgovačkog društva koje je provodilo manifestaciju dostavljanje cjelokupne dokumentacije u skladu s odredbama ugovora.

– Javna nabava

Zakonom o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16) utvrđena su pravila o postupku javne nabave koji provodi javni ili sektorski naručitelj, ili drugi subjekt u slučajevima određenim ovim Zakonom, radi sklapanja ugovora o javnoj nabavi robe, radova ili usluga, okvirnog sporazuma te provedbe projektnog natječaja. Turističke zajednice (16) obavljale su jednostavnu nabavu prema unutarnjim aktima, kojima su uređena pravila, uvjeti i postupci jednostavne nabave (do vrijednosti pragova za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn, odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn), u skladu s odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi. Turističke zajednice (devet) koje su se u iznosima većim od 50,0 % financirale iz proračuna javnih naručitelja bile su obveznici primjene Zakona o javnoj nabavi (sukladno odredbi članka 6. navedenog Zakona).

Prema odredbi članka 28. navedenog Zakona, naručitelj je obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi. Također, obvezan je ažurno voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Plan nabave i registar ugovora sa svim njihovim promjenama javni naručitelj obvezan je objaviti na mrežnim stranicama (u planu nabave i registru ugovora navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a njihov sadržaj, rok donošenja, način i rokove objavljivanja, način promjene i druga pitanja, između ostalog, propisuje Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)).

Prema odredbama članka 80. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je obvezan na temelju izjava predstavnika naručitelja na svojim mrežnim stranicama objaviti popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa ili obavijest da takvi subjekti ne postoje te ih ažurirati bez odgađanja ako nastupe promjene. Naručitelj je također, prema odredbi članka 441. Zakona o javnoj nabavi, obvezan do 31. ožujka tekuće godine izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu.

Nepравилности i propusti u ovom području utvrđeni su kod tri turističke zajednice, a odnose se na donošenje plana nabave (nije donesen ili nije objavljen na stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave), vođenje registra ugovora, izrađivanje godišnjeg statističkog izvješća o javnoj nabavi te provođenje postupaka jednostavne nabave (između ostalog, nije donesena odluka o pokretanju postupka, predmet nabave nije opisan na jasan, nedvojbjen i potpun način, nisu navedeni kriteriji za odabir ponude).

Ured je u vezi s utvrđenim nepravilnostima i propustima u području nabave naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

U tablici u nastavku navode se područja u kojima su revizijom za 2019. utvrđene nepravilnosti kod turističkih zajednica, a utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja.

Tablica broj 7

Područja u kojima su utvrđene nepravilnosti kod turističkih zajednica, a utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja

Redni broj	Turistička zajednica	Financijski izvještaji	Računovodstveno poslovanje		Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	Sustav unutarnjih kontrola	Planiranje		Rashodi	Imovina, obveze i vlastiti izvori	Programi i projekti	Zaduživanje	Javna nabava/Nabava
			Poslovne knjige	Popis imovine i obveza			Godišnji program rada	Financijski plan					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Hrvatska turistička zajednica		X	X									
2.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije	X	X	X									
3.	Turistička zajednica Grada Cresa	X	X	X				X	X		X		
4.	Turistička zajednica grada Crikvenice	X	X	X									
5.	Turistička zajednica Grada Dubrovnika	X	X	X		X							
6.	Turistička zajednica Grada Kaštela		X										
7.	Turistička zajednica Grada Krka		X	X		X	X	X	X				
8.	Turistička zajednica Grada Novalje		X						X				
9.	Turistička zajednica Grada Omiša					X		X					
10.	Turistička zajednica grada Opatije		X	X									
11.	Turistička zajednica grada Orahovice	X	X		X		X	X	X				X
12.	Turistička zajednica Grada Pakraca	X		X	X	X		X	X				
13.	Turistička zajednica Grada Pleternice	X	X	X	X			X				X	
14.	Turistička zajednica Grada Rijeke	X	X	X				X			X		
15.	Turistička zajednica Grada Senja	X	X	X									
16.	Turistička zajednica Grada Slatine	X	X	X		X	X	X		X			X
17.	Turistička zajednica Grada Slunja	X	X	X			X	X					
18.	Turistička zajednica Grada Splita		X					X	X				
19.	Turistička zajednica Grada Šibenika		X	X				X	X				
20.	Turistička zajednica Grada Vinkovaca		X	X									
21.	Turistička zajednica Grada Zadra	X	X	X		X		X					
22.	Turistička zajednica Grada Zagreba	X	X										
23.	Turistička zajednica Grada Županje		X	X									
24.	Turistička zajednica Općine Marija Bistrica		X	X				X					X
25.	Turistička zajednica Općine Medulin							X		X			
26.	Turistička zajednica Općine Ston	X	X			X							
27.	Turistička zajednica područja Srce Zagorja	X	X										
28.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije		X	X									
29.	Turistička zajednica Primorsko-goranske županije	X	X	X			X		X				
30.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije		X										
31.	Turistička zajednica Zadarske županije	X	X	X			X	X					

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste u poslovanju turističkih zajednica, Ured je dao 434 naloga i preporuke, čija bi provedba pridonijela istinitom, pouzdanom i točnom iskazivanju sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda u financijskim izvještajima, kao i povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitosti korištenja sredstava.

Prema odredbama članaka 22. i 23. Zakona o Državnom uredu za reviziju, zakonski predstavnik subjekta revizije odnosno zakonski predstavnik subjekta na kojeg se odnosi dani nalog i/ili preporuka u roku od 60 dana od dana primitka konačnog izvješća o obavljenoj reviziji obavezan je dostaviti Uredu plan provedbe naloga i preporuka, koji sadrži planirane aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti i planirano vrijeme za njihovu provedbu. Subjekt revizije obavezan je provesti naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima i na način naveden u planu provedbe naloga i preporuka te u pisanom obliku izvijestiti Ured o provedbi pojedinog naloga ili preporuke u roku od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe.

PROVJERA PROVEDBE NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLE REVIZIJE

Ured u okviru obavljanja revizije provjerava provedbu naloga i preporuka danih u prošloj reviziji. Podaci o provedbi naloga i preporuka, odnosno status naloga i preporuka (provedeno, u postupku provedbe, djelomično provedeno, nije provedeno ili nije primjenjivo) navedeni su u pojedinačnim izvješćima o obavljenoj reviziji turističkih zajednica, u okviru Provedbe naloga i preporuka.

U prošlim revizijama turističkih zajednica dana su 282 naloga i preporuke (za 32 turističke zajednice). Revizijom za 2019. utvrđeno je da je 164 ili 58,1 % naloga i preporuka provedeno, djelomično su provedena ili u postupku provedbe 35 ili 12,4 %, nije provedeno 55 ili 19,5 % naloga i preporuka, a zbog izmjene propisa ili neprovođenja aktivnosti nije primjenjivo 28 ili 10,0 % naloga i preporuka. Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama, prema turističkim zajednicama, daju se u tablici broj 8.

Turističke zajednice su i nadalje u obvezi postupiti prema nalogima i preporukama Ureda, koji nisu u cijelosti provedeni.

Tablica broj 8

Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošlim revizijama

Redni broj	Turistička zajednica	Godina prošle revizije	Broj naloga i preporuka iz prošle revizije	Status naloga i preporuka				
				provedeno	u postupku provedbe	djelomično provedeno	nije provedeno	nije primjenjivo
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Hrvatska turistička zajednica	2012.	22	13	0	3	3	3
2.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije	2012.	11	8	0	0	3	0
3.	Turistička zajednica Grada Cresa	-	-	-	-	-	-	-
4.	Turistička zajednica grada Crikvenice	2012.	14	10	0	2	2	0
5.	Turistička zajednica Grada Dubrovnika	2012.	12	7	0	1	3	1
6.	Turistička zajednica Grada Kaštela	2012.	6	3	1	0	2	0
7.	Turistička zajednica Grada Krapine	2012.	3	3	0	0	0	0
8.	Turistička zajednica Grada Krka	-	-	-	-	-	-	-
9.	Turistička zajednica Grada Novalje	2012.	17	11	0	2	4	0
10.	Turistička zajednica Grada Omiša	2004. i 2005.	8	4	1	1	0	2
11.	Turistička zajednica grada Opatije	2012.	16	10	1	1	2	2
12.	Turistička zajednica grada Orašovice	1999.	10	0	0	0	0	10

Redni broj	Turistička zajednica	Godina prošle revizije	Broj naloga i preporuka iz prošle revizije	Status naloga i preporuka				
				provedeno	u postupku provedbe	djelomično provedeno	nije provedeno	nije primjenjivo
	1	2	3	4	5	6	7	8
13.	Turistička zajednica Grada Pakraca	-	-	-	-	-	-	-
14.	Turistička zajednica Grada Pleternice	-	-	-	-	-	-	-
15.	Turistička zajednica Grada Rijeke	2012.	13	4	0	1	5	3
16.	Turistička zajednica Grada Senja	2004. i 2005.	7	3	1	0	1	2
17.	Turistička zajednica Grada Slatine	2012.	9	4	1	1	3	0
18.	Turistička zajednica grada Slavonskog Broda	2012.	1	0	0	0	1	0
19.	Turistička zajednica Grada Slunja	-	-	-	-	-	-	-
20.	Turistička zajednica Grada Splita	2012.	12	7	1	2	2	0
21.	Turistička zajednica Grada Šibenika	2012.	23	11	0	2	7	3
22.	Turistička zajednica Grada Vinkovaca	2012.	7	7	0	0	0	0
23.	Turistička zajednica Grada Zadra	2012.	5	3	0	0	2	0
24.	Turistička zajednica Grada Zagreba	2012.	10	9	0	1	0	0
25.	Turistička zajednica Grada Županje	2012.	0	0	0	0	0	0
26.	Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije	2012.	3	3	0	0	0	0
27.	Turistička zajednica Ličko-senjske županije	2012.	4	1	0	0	3	0
28.	Turistička zajednica Međimurske županije	2012.	7	7	0	0	0	0
29.	Turistička zajednica Općine Marija Bistrica	2012.	10	6	0	2	2	0
30.	Turistička zajednica Općine Medulin	2012.	7	4	0	1	2	0
31.	Turistička zajednica općine Nijemci	-	-	-	-	-	-	-
32.	Turistička zajednica Općine Plitvička jezera	2012.	3	2	0	0	1	0
33.	Turistička zajednica Općine Ston	-	-	-	-	-	-	-
34.	Turistička zajednica Općine Vrsar	1999.	5	5	0	0	0	0
35.	Turistička zajednica područja Srce Zagorja	-	-	-	-	-	-	-
36.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	2012.	3	2	0	0	1	0
37.	Turistička zajednica Primorsko-goranske županije	2012.	17	8	1	3	4	1
38.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	2012.	7	3	1	2	1	0
39.	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije	2012.	2	2	0	0	0	0
40.	Turistička zajednica Zadarske županije	2012.	8	4	0	2	1	1
Ukupno			282	164	8	27	55	28

ZAKLJUČAK

Sustav turističkih zajednica, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica te osnovna načela njihova financiranja i gospodarenja propisani su Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., te Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020. Turističke zajednice su organizacije koje djeluju po načelu destinacijskog menadžmenta, a osnivaju se radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge na razini za koju su osnovane. U provođenju promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu, turističke zajednice upotrebljavaju znak hrvatskog turizma koji se utvrđuje odlukom Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice.

Prema odredbama članaka 3. i 4. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je bio na snazi do 1. siječnja 2020., sustav turističkih zajednica činile su: turističke zajednice mjesta, turističke zajednice općina, turističke zajednice gradova, turističke zajednice područja, turističke zajednice županije, Turistička zajednica Grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica. Prema odredbi članka 5. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020., u smislu navedenoga Zakona, sustav turističkih zajednica čine: lokalna turistička zajednica osnovana kao lokalna destinacijska menadžment organizacija za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, otoka, rivijere ili slične prostorne cjeline (kada se navedene turističke zajednice osnivaju za područje više jedinica lokalne samouprave, dužne su voditi se načelom teritorijalne pripadnosti istoj regionalnoj turističkoj zajednici); regionalna turistička zajednica osnovana kao regionalna destinacijska menadžment organizacija za područje jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave; Turistička zajednica Grada Zagreba za područje Grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica za područje Republike Hrvatske.

Turističke zajednice vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje prema propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Utvrđene nepravilnosti i propusti koje su utjecale na izražavanje mišljenja, najvećim dijelom odnose se na financijske izvještaje i računovodstveno poslovanje.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste u poslovanju turističkih zajednica, Ured je dao 434 naloga i preporuke, čija bi provedba pridonijela istinitom, pouzdanom i točnom iskazivanju sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda u financijskim izvještajima, kao i povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitosti korištenja sredstava.

Također, Ured je za veći broj turističkih zajednica (36) ocijenio da su ostvarile ciljeve i zadatke planirane godišnjim programom rada, a financijska sredstva koristile za ostvarenje aktivnosti utvrđenih navedenim programom (četiri turističke zajednice obavile su većinu planiranih aktivnosti i zadaća, ali, između ostalog, sustav za praćenje učinaka provedenih aktivnosti nije uspostavljen odnosno nisu utvrđeni pokazatelji za praćenje provedbe planiranih aktivnosti i ciljeva). Aktivno su surađivale s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u promociji turističke ponude, promovirale turističke potencijale spomenutih jedinica i okolice, kao i sudjelovale u unaprjeđenju turističkih proizvoda i stvaranju prepoznatljivog imidža turističkih destinacija. Hrvatska turistička zajednica je provedbom svojih aktivnosti bila učinkovita u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, kao i suradnji s Ministarstvom turizma i sporta te sustavom turističkih zajednica.

Prilog 1

Prihodi turističkih zajednica za 2019., prema vrstama

u kn

Redni broj	Turistička zajednica	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	Prihodi po posebnim propisima	Prihodi od imovine	Prihodi od donacija	Drugi prihodi	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	Ukupno	Udjel u %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Hrvatska turistička zajednica	4.158.450,00	74.874.171,00	178.706.022,00	306.602,00	60.411.282,00	6.228.854,00	0,00	324.685.381,00	50,5
2.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije	0,00	244.284,00	0,00	0,00	1.282.770,00	60.431,00	0,00	1.587.485,00	0,2
3.	Turistička zajednica Grada Cresa	0,00	294.379,00	3.699.900,00	90,00	50.000,00	11.825,00	0,00	4.056.194,00	0,6
4.	Turistička zajednica grada Crikvenice	0,00	655.199,00	7.484.149,00	176.086,00	1.015.000,00	234.923,00	0,00	9.565.357,00	1,5
5.	Turistička zajednica Grada Dubrovnika	0,00	0,00	25.508.234,00	38,00	3.591.200,00	130.475,00	0,00	29.229.947,00	4,6
6.	Turistička zajednica Grada Kaštela	30.000,00	0,00	3.290.261,00	1.246,00	82.000,00	240.426,00	0,00	3.643.933,00	0,6
7.	Turistička zajednica Grada Krapine	140.374,00	277.467,00	37.262,00	9.000,00	759.113,00	132.761,00	0,00	1.355.977,00	0,2
8.	Turistička zajednica Grada Krka	0,00	582.194,00	4.744.840,00	130.266,00	227.800,00	152.666,00	0,00	5.837.766,00	0,9
9.	Turistička zajednica Grada Novalje	0,00	540.243,00	5.971.130,00	430.711,00	50.000,00	274.098,00	0,00	7.266.182,00	1,1
10.	Turistička zajednica Grada Omiša	0,00	0,00	4.003.042,00	44,00	137.875,00	234.046,00	0,00	4.375.007,00	0,7
11.	Turistička zajednica grada Opatije	333.300,00	1.324.903,00	6.581.702,00	4.830,00	1.904.481,00	120.604,00	0,00	10.269.820,00	1,6
12.	Turistička zajednica grada Orašovice	0,00	70.767,00	724.335,00	0,00	49.000,00	0,00	0,00	844.102,00	0,1
13.	Turistička zajednica Grada Pakraca	0,00	66.720,00	45.349,00	0,00	227.332,00	0,00	0,00	339.401,00	0,1
14.	Turistička zajednica Grada Pleternice	0,00	56.506,00	0,00	10,00	513.062,00	0,00	0,00	569.578,00	0,1
15.	Turistička zajednica Grada Rijeke	586.312,00	5.119.940,00	1.976.707,00	742.143,00	2.089.680,00	40.465,00	0,00	10.555.247,00	1,6
16.	Turistička zajednica Grada Senja	0,00	160.070,00	1.434.685,00	3,00	467.642,00	292.745,00	0,00	2.355.145,00	0,4
17.	Turistička zajednica Grada Slatine	0,00	148.978,00	0,00	0,00	694.458,00	0,00	0,00	843.436,00	0,1
18.	Turistička zajednica grada Slavenskog Broda	97.718,00	811.659,00	218.794,00	1,00	669.500,00	20.709,00	0,00	1.818.381,00	0,3
19.	Turistička zajednica Grada Slunja	1.713.382,00	73.788,00	326.170,00	111,00	628.660,00	0,00	0,00	2.742.111,00	0,4
20.	Turistička zajednica Grada Splita	22.200,00	7.495.893,00	10.937.293,00	30.460,00	2.985.848,00	2.053,00	267.934,00	21.741.681,00	3,4
21.	Turistička zajednica Grada Šibenika	0,00	1.776.979,00	5.719.822,00	0,00	1.036.822,00	468.752,00	0,00	9.002.375,00	1,4
22.	Turistička zajednica Grada Vinkovaca	0,00	798.338,00	0,00	27.787,00	597.212,00	25.188,00	0,00	1.448.525,00	0,2
23.	Turistička zajednica Grada Zadra	0,00	3.540.322,00	8.655.549,00	241.893,00	1.853.240,00	652.749,00	0,00	14.943.753,00	2,3
24.	Turistička zajednica Grada Zagreba	0,00	67.542.318,00	15.475.874,00	49.347,00	0,00	868.221,00	0,00	83.935.760,00	13,1
25.	Turistička zajednica Grada Županje	0,00	125.359,00	17.451,00	5,00	468.430,00	4.580,00	0,00	615.825,00	0,1
26.	Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije	0,00	211.802,00	273.167,00	1.756,00	2.955.389,00	20.200,00	0,00	3.462.314,00	0,5

Redni broj	Turistička zajednica	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	Prihodi po posebnim propisima	Prihodi od imovine	Prihodi od donacija	Drugi prihodi	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	Ukupno	Udjelu %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
27.	Turistička zajednica Ličko-senjske županije	0,00	0,00	2.333.216,00	8,00	3.500,00	741.907,00	0,00	3.078.631,00	0,5
28.	Turistička zajednica Međimurske županije	0,00	214.352,00	172.656,00	280,00	3.286.367,00	0,00	0,00	3.673.655,00	0,6
29.	Turistička zajednica Općine Marija Bistrica	7.649,00	0,00	252.123,00	842,00	753.623,00	14.860,00	0,00	1.029.097,00	0,2
30.	Turistička zajednica Općine Medulin	0,00	846.341,00	9.963.820,00	124.451,00	0,00	726.881,00	5.708,00	11.667.201,00	1,8
31.	Turistička zajednica općine Nijemci	10.400,00	56.984,00	868.828,00	2.551,00	42.000,00	7.704,00	0,00	988.467,00	0,2
32.	Turistička zajednica Općine Plitvička jezera	0,00	582.123,00	1.578.077,00	2,00	0,00	16.377,00	0,00	2.176.579,00	0,3
33.	Turistička zajednica Općine Ston	0,00	704.105,00	0,00	17,00	279.266,00	0,00	0,00	983.388,00	0,2
34.	Turistička zajednica Općine Vrsar	0,00	432.112,00	6.804.727,00	3.821,00	119.602,00	0,00	0,00	7.360.262,00	1,1
35.	Turistička zajednica područja Srce Zagorja	0,00	0,00	637.623,00	12,00	1.229.150,00	22,00	0,00	1.866.807,00	0,3
36.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	0,00	89.777,00	47.614,00	0,00	1.602.589,00	70.307,00	0,00	1.810.287,00	0,3
37.	Turistička zajednica Primorsko-goranske županije	27.138,00	2.107.798,00	9.747.744,00	1.389,00	1.338.102,00	5.022.726,00	2.835.533,00	21.080.430,00	3,3
38.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	0,00	2.768.415,00	11.423.476,00	5.243,00	524.636,00	4.553.733,00	0,00	19.275.503,00	3,0
39.	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije	0,00	0,00	316.042,00	1,00	1.974.373,00	94.430,00	0,00	2.384.846,00	0,4
40.	Turistička zajednica Zadarske županije	0,00	1.042.014,00	6.343.770,00	11.750,00	590.491,00	26.266,00	0,00	8.014.291,00	1,2
Ukupno (1. – 40.)		7.126.923,00	175.636.300,00	336.321.454,00	2.302.796,00	96.491.495,00	21.491.984,00	3.109.175,00	642.480.127,00	100,0

Prilog 2

Rashodi turističkih zajednica za 2019., prema vrstama

u kn

Redni broj	Turistička zajednica	Broj zaposlenih	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Rashodi amortizacije	Financijski rashodi	Donacije	Drugi rashodi	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	Ukupno	Udjel u %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Hrvatska turistička zajednica	132	32.356.825,00	235.972.022,00	1.503.466,00	793.001,00	46.017.773,00	350.232,00	5.581.727,00	322.575.046,00	51,0
2.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije	4	333.544,00	1.217.386,00	9.688,00	6.585,00	0,00	0,00	0,00	1.567.203,00	0,2
3.	Turistička zajednica Grada Cresa	3	398.075,00	1.202.261,00	18.822,00	22.640,00	905.488,00	1.298.985,00	0,00	3.846.271,00	0,6
4.	Turistička zajednica grada Crikvenice	9	1.898.627,00	4.537.373,00	211.163,00	23.180,00	645.225,00	2.321.327,00	0,00	9.636.895,00	1,5
5.	Turistička zajednica Grada Dubrovnika	24	3.643.578,00	15.531.394,00	699.317,00	5.860.930,00	0,00	1.970.943,00	0,00	27.706.162,00	4,4
6.	Turistička zajednica Grada Kaštela	4	982.811,00	1.862.621,00	37.120,00	13.205,00	56.000,00	602.981,00	0,00	3.554.738,00	0,6
7.	Turistička zajednica Grada Krapine	2	345.854,00	872.280,00	96.064,00	5.576,00	0,00	11.179,00	0,00	1.330.953,00	0,2
8.	Turistička zajednica Grada Krka	7	869.564,00	2.901.767,00	88.467,00	23.703,00	335.099,00	1.425.400,00	0,00	5.644.000,00	0,9
9.	Turistička zajednica Grada Novalje	3	903.512,00	4.061.564,00	39.934,00	13.773,00	93.023,00	1.829.546,00	0,00	6.941.352,00	1,1
10.	Turistička zajednica Grada Omiša	4	679.366,00	2.176.504,00	40.212,00	3.695,00	313.120,00	1.041.078,00	0,00	4.253.975,00	0,7
11.	Turistička zajednica grada Opatije	10	1.521.192,00	6.918.312,00	18.806,00	14.735,00	3.000,00	1.912.517,00	0,00	10.388.562,00	1,6
12.	Turistička zajednica grada Orahovice	2	254.680,00	169.897,00	0,00	4.797,00	0,00	660.881,00	0,00	1.090.255,00	0,2
13.	Turistička zajednica Grada Pakraca	2	187.627,00	124.487,00	0,00	8.123,00	200,00	0,00	0,00	320.437,00	0,1
14.	Turistička zajednica Grada Pleternice	0	0,00	1.046.367,00	61.816,00	1.153,00	0,00	0,00	0,00	1.109.336,00	0,2
15.	Turistička zajednica Grada Rijeke	13	1.639.312,00	8.920.580,00	583.608,00	44.328,00	1.130.297,00	544.503,00	0,00	12.862.628,00	2,0
16.	Turistička zajednica Grada Senja	3	534.709,00	1.432.906,00	26.287,00	18.252,00	7.500,00	430.406,00	0,00	2.450.060,00	0,4
17.	Turistička zajednica Grada Slatine	2	212.847,00	611.170,00	19.601,00	3.702,00	500,00	7.025,00	0,00	854.845,00	0,1
18.	Turistička zajednica grada Slavonskog Broda	3	399.732,00	916.777,00	41.984,00	29.583,00	335.047,00	63.743,00	0,00	1.786.866,00	0,3
19.	Turistička zajednica Grada Slunja	9	1.045.012,00	1.042.918,00	128.612,00	26.397,00	32.657,00	89.934,00	0,00	2.365.530,00	0,4
20.	Turistička zajednica Grada Splita	19	3.392.288,00	12.167.759,00	94.919,00	3.309.595,00	1.856.619,00	15.828,00	131.769,00	20.968.777,00	3,3
21.	Turistička zajednica Grada Šibenika	11	1.379.246,00	4.727.498,00	153.628,00	64.344,00	922.150,00	1.837.649,00	80.485,00	9.165.000,00	1,4
22.	Turistička zajednica Grada Vinkovaca	2	326.577,00	944.313,00	73.334,00	4.904,00	55.469,00	75.959,00	0,00	1.480.556,00	0,2
23.	Turistička zajednica Grada Zadra	12	2.153.672,00	8.162.395,00	867.279,00	411.603,00	295.509,00	2.509.148,00	0,00	14.399.606,00	2,3

Redni broj	Turistička zajednica	Broj zaposlenih	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Rashodi amortizacije	Financijski rashodi	Donacije	Drugi rashodi	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	Ukupno	Udjel u %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
24.	Turistička zajednica Grada Zagreba	58	12.048.679,00	41.671.470,00	919.792,00	70.270,00	18.726.171,00	4.039.085,00	0,00	77.475.467,00	12,2
25.	Turistička zajednica Grada Županje	2	246.405,00	359.183,00	4.664,00	4.028,00	1.500,00	0,00	0,00	615.780,00	0,1
26.	Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije	5	679.279,00	2.147.546,00	186.131,00	7.248,00	520.354,00	3.770,00	0,00	3.544.328,00	0,5
27.	Turistička zajednica Ličko-senjske županije	3	635.740,00	1.742.002,00	8.462,00	12.752,00	214.786,00	0,00	405.438,00	3.019.180,00	0,5
28.	Turistička zajednica Međimurske županije	3	484.869,00	3.210.466,00	238.955,00	10.065,00	217.000,00	9.094,00	0,00	4.170.449,00	0,7
29.	Turistička zajednica Općine Marija Bistrica	3	260.992,00	559.696,00	40.271,00	66.856,00	2.000,00	5.932,00	0,00	935.747,00	0,1
30.	Turistička zajednica Općine Medulin	6	1.541.094,00	7.350.414,00	81.391,00	114.110,00	67.000,00	2.904.659,00	140.000,00	12.198.668,00	1,9
31.	Turistička zajednica općine Nijemci	2	224.534,00	539.492,00	50.820,00	2.566,00	160.000,00	3.360,00	0,00	980.772,00	0,2
32.	Turistička zajednica Općine Plitvička jezera	3	439.160,00	1.038.896,00	29.540,00	5.763,00	129.486,00	469.120,00	0,00	2.111.965,00	0,3
33.	Turistička zajednica Općine Ston	3	266.332,00	493.768,00	11.958,00	221.293,00	0,00	0,00	0,00	993.351,00	0,2
34.	Turistička zajednica Općine Vrsar	4	768.334,00	4.876.140,00	61.110,00	11.623,00	23.670,00	1.944.280,00	0,00	7.685.157,00	1,2
35.	Turistička zajednica područja Srce Zagorja	3	441.101,00	1.265.588,00	27.349,00	79.083,00	7.500,00	0,00	0,00	1.820.621,00	0,3
36.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	3	451.591,00	972.536,00	14.058,00	7.744,00	214.455,00	0,00	0,00	1.660.384,00	0,3
37.	Turistička zajednica Primorsko-goranske županije	11	2.251.947,00	18.573.899,00	71.881,00	63.815,00	0,00	53.700,00	0,00	21.015.242,00	3,3
38.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	9	1.698.734,00	13.378.249,00	43.512,00	109.687,00	3.190.000,00	0,00	0,00	18.420.182,00	2,9
39.	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije	3	427.631,00	1.728.405,00	51.914,00	6.065,00	117.500,00	0,00	0,00	2.331.515,00	0,4
40.	Turistička zajednica Zadarske županije	5	1.158.023,00	5.061.027,00	318.763,00	51.916,00	670.343,00	33.373,00	0,00	7.293.445,00	1,2
Ukupno (1. – 40.)		406	79.483.095,00	422.489.328,00	6.974.698,00	11.552.688,00	77.266.441,00	28.465.637,00	6.339.419,00	632.571.306,00	100,0

Prilog 3

Financijski rezultat turističkih zajednica za 2018. i 2019.

u kn

Redni broj	Turistička zajednica	2018.			2019.		
		Prihodi	Rashodi	Višak/manjak	Prihodi	Rashodi	Višak/manjak
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Hrvatska turistička zajednica	277.958.921,00	281.365.596,00	-3.406.675,00	324.685.381,00	322.575.046,00	2.110.335,00
2.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije	1.171.508,00	1.210.856,00	-39.348,00	1.587.485,00	1.567.203,00	20.282,00
3.	Turistička zajednica Grada Cresa	3.890.545,00	3.608.047,00	282.498,00	4.056.194,00	3.846.271,00	209.923,00
4.	Turistička zajednica grada Crikvenice	8.388.165,00	8.504.019,00	-115.854,00	9.565.357,00	9.636.895,00	-71.538,00
5.	Turistička zajednica Grada Dubrovnika	24.412.832,00	25.138.679,00	-725.847,00	29.229.947,00	27.706.162,00	1.523.785,00
6.	Turistička zajednica Grada Kaštela	3.171.406,00	3.002.743,00	168.663,00	3.643.933,00	3.554.738,00	89.195,00
7.	Turistička zajednica Grada Krapine	1.247.554,00	1.304.810,00	-57.256,00	1.355.977,00	1.330.953,00	25.024,00
8.	Turistička zajednica Grada Krka	5.054.362,00	5.038.000,00	16.362,00	5.837.766,00	5.644.000,00	193.766,00
9.	Turistička zajednica Grada Novalje	5.829.659,00	5.996.853,00	-167.194,00	7.266.182,00	6.941.352,00	324.830,00
10.	Turistička zajednica Grada Omiša	3.827.172,00	3.747.286,00	79.886,00	4.375.007,00	4.253.975,00	121.032,00
11.	Turistička zajednica grada Opatije	8.819.071,00	8.146.756,00	672.315,00	10.269.820,00	10.388.562,00	-118.742,00
12.	Turistička zajednica grada Orahovice	605.768,00	841.234,00	-235.466,00	844.102,00	1.090.255,00	-246.153,00
13.	Turistička zajednica Grada Pakraca	380.749,00	355.929,00	24.820,00	339.401,00	320.437,00	18.964,00
14.	Turistička zajednica Grada Pleternice	465.210,00	448.773,00	16.437,00	569.578,00	1.109.336,00	-539.758,00
15.	Turistička zajednica Grada Rijeke	15.515.302,00	10.534.128,00	4.981.174,00	10.555.247,00	12.862.628,00	-2.307.381,00
16.	Turistička zajednica Grada Senja	1.804.878,00	1.790.390,00	14.488,00	2.355.145,00	2.450.060,00	-94.915,00
17.	Turistička zajednica Grada Slatine	788.067,00	781.039,00	7.028,00	843.436,00	854.845,00	-11.409,00
18.	Turistička zajednica grada Slavonskog Broda	2.093.736,00	2.072.383,00	21.353,00	1.818.381,00	1.786.866,00	31.515,00
19.	Turistička zajednica Grada Slunja	2.247.511,00	2.004.464,00	243.047,00	2.742.111,00	2.365.530,00	376.581,00
20.	Turistička zajednica Grada Splita	18.337.657,00	18.937.775,00	-600.118,00	21.741.681,00	20.968.777,00	772.904,00
21.	Turistička zajednica Grada Šibenika	8.209.234,00	8.044.463,00	164.771,00	9.002.375,00	9.165.000,00	-162.625,00
22.	Turistička zajednica Grada Vinkovaca	1.010.523,00	1.035.132,00	-24.609,00	1.448.525,00	1.480.556,00	-32.031,00
23.	Turistička zajednica Grada Zadra	14.675.547,00	13.505.372,00	1.170.175,00	14.943.753,00	14.399.606,00	544.147,00
24.	Turistička zajednica Grada Zagreba	73.150.063,00	72.030.150,00	1.119.913,00	83.935.760,00	77.475.467,00	6.460.293,00
25.	Turistička zajednica Grada Županje	603.098,00	602.372,00	726,00	615.825,00	615.780,00	45,00
26.	Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije	3.432.884,00	3.521.385,00	-88.501,00	3.462.314,00	3.544.328,00	-82.014,00
27.	Turistička zajednica Ličko-senjske županije	3.008.308,00	2.566.620,00	441.688,00	3.078.631,00	3.019.180,00	59.451,00
28.	Turistička zajednica Međimurske županije	3.271.870,00	3.139.014,00	132.856,00	3.673.655,00	4.170.449,00	-496.794,00
29.	Turistička zajednica Općine Marija Bistrica	976.143,00	980.189,00	-4.046,00	1.029.097,00	935.747,00	93.350,00

Redni broj	Turistička zajednica	2018.			2019.		
		Prihodi	Rashodi	Višak/manjak	Prihodi	Rashodi	Višak/manjak
	1	2	3	4	5	6	7
30.	Turistička zajednica Općine Medulin	9.826.350,00	9.598.462,00	227.888,00	11.667.201,00	12.198.668,00	-531.467,00
31.	Turistička zajednica općine Nijemci	821.547,00	776.109,00	45.438,00	988.467,00	980.772,00	7.695,00
32.	Turistička zajednica Općine Plitvička jezera	1.900.982,00	1.856.578,00	44.404,00	2.176.579,00	2.111.965,00	64.614,00
33.	Turistička zajednica Općine Ston	1.396.347,00	1.470.350,00	-74.003,00	983.388,00	993.351,00	-9.963,00
34.	Turistička zajednica Općine Vrsar	6.955.643,00	6.848.052,00	107.591,00	7.360.262,00	7.685.157,00	-324.895,00
35.	Turistička zajednica područja Srce Zagorja	1.481.913,00	1.456.587,00	25.326,00	1.866.807,00	1.820.621,00	46.186,00
36.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	954.617,00	1.015.046,00	-60.429,00	1.810.287,00	1.660.384,00	149.903,00
37.	Turistička zajednica Primorsko-goranske županije	17.953.884,00	19.012.619,00	-1.058.735,00	21.080.430,00	21.015.242,00	65.188,00
38.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	14.522.727,00	14.530.648,00	-7.921,00	19.275.503,00	18.420.182,00	855.321,00
39.	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije	2.376.938,00	1.770.591,00	606.347,00	2.384.846,00	2.331.515,00	53.331,00
40.	Turistička zajednica Zadarske županije	7.066.356,00	6.449.156,00	617.200,00	8.014.291,00	7.293.445,00	720.846,00
Ukupno (1. – 40.)		559.605.047,00	555.038.655,00	4.566.392,00	642.480.127,00	632.571.306,00	9.908.821,00

Prilog 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora turističkih zajednica koncem 2019.

u kn

Redni broj	Turistička zajednica	Nefinancijska imovina	Financijska imovina	Novac u banci i blagajni	Depoziti, jamčevni polozaji i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	Potraživanja za prihode	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	Ukupno imovina	Obveze	Obveze za rashode	Obveze za kredite i zajmove	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	Vlastiti izvori	Ukupno obveze i vlastiti izvori	Izvanbilančni zapisi
1.	2.	3.	3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	4 (2 + 3)	5	5.1.	5.2.	5.3.	6	7 (5 + 6)	8	
1.	Hrvatska turistička zajednica	18.681.802,00	101.471.675,00	93.485.318,00	1.798.328,00	1.998.328,00	4.189.701,00	120.153.477,00	74.875.803,00	48.480.341,00	0,00	26.395.462,00	45.277.674,00	120.153.477,00	84.634.408,00
2.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije	18.353,00	137.649,00	128.750,00	0,00	8.899,00	0,00	156.002,00	54.709,00	54.709,00	0,00	0,00	101.293,00	156.002,00	0,00
3.	Turistička zajednica Grada Cresa	1.949.208,00	314.855,00	314.855,00	0,00	0,00	0,00	2.264.063,00	1.866.606,00	110.506,00	1.756.100,00	0,00	397.457,00	2.264.063,00	0,00
4.	Turistička zajednica grada Crikvenice	1.629.786,00	1.811.374,00	1.632.418,00	11.876,00	124.616,00	42.464,00	3.441.160,00	215.306,00	215.306,00	0,00	0,00	3.225.854,00	3.441.160,00	0,00
5.	Turistička zajednica Grada Dubrovnika	372.733,00	5.469.836,00	5.467.068,00	2.768,00	0,00	0,00	5.842.569,00	1.947.139,00	1.947.139,00	0,00	0,00	3.895.430,00	5.842.569,00	0,00
6.	Turistička zajednica Grada Kaštela	102.490,00	1.366.667,00	547.245,00	814.422,00	5.000,00	0,00	1.469.157,00	94.599,00	94.599,00	0,00	0,00	1.374.558,00	1.469.157,00	0,00
7.	Turistička zajednica Grada Krapine	932.970,00	162.016,00	144.656,00	0,00	15.428,00	1.932,00	1.094.986,00	82.073,00	82.073,00	0,00	0,00	1.012.913,00	1.094.986,00	0,00
8.	Turistička zajednica Grada Krka	187.984,00	824.515,00	736.793,00	44.026,00	0,00	43.696,00	1.012.499,00	145.830,00	140.870,00	4.960,00	0,00	866.669,00	1.012.499,00	0,00
9.	Turistička zajednica Grada Novalje	1.364.660,00	537.813,00	395.245,00	11.996,00	130.572,00	0,00	1.902.473,00	431.572,00	425.545,00	6.027,00	0,00	1.470.901,00	1.902.473,00	0,00
10.	Turistička zajednica Grada Omiša	316.064,00	540.679,00	523.897,00	12.782,00	4.000,00	0,00	856.743,00	186.345,00	186.345,00	0,00	0,00	670.398,00	856.743,00	0,00
11.	Turistička zajednica grada Opatije	57.497,00	2.156.849,00	1.691.609,00	147.288,00	282.753,00	35.199,00	2.214.346,00	971.956,00	971.956,00	0,00	0,00	1.242.390,00	2.214.346,00	0,00
12.	Turistička zajednica grada Orašovice	104.921,00	97.367,00	97.367,00	0,00	0,00	0,00	202.288,00	35.340,00	35.340,00	0,00	0,00	166.948,00	202.288,00	0,00
13.	Turistička zajednica Grada Pakraca	84.149,00	27.497,00	27.497,00	0,00	0,00	0,00	111.646,00	18.876,00	18.876,00	0,00	0,00	92.770,00	111.646,00	0,00
14.	Turistička zajednica Grada Pleternice	372.483,00	2.389,00	2.389,00	0,00	0,00	0,00	374.872,00	936.333,00	41.633,00	720.000,00	174.700,00	-561.461,00	374.872,00	0,00
15.	Turistička zajednica Grada Rijeke	2.253.479,00	2.732.230,00	2.093.939,00	169.048,00	205.638,00	263.605,00	4.985.709,00	1.985.217,00	1.927.286,00	0,00	57.931,00	3.000.492,00	4.985.709,00	0,00
16.	Turistička zajednica Grada Senja	27.976,00	293.658,00	289.863,00	0,00	3.795,00	0,00	321.634,00	455.980,00	454.287,00	0,00	1.693,00	-134.346,00	321.634,00	0,00
17.	Turistička zajednica Grada Slatine	51.311,00	60.718,00	47.981,00	11.412,00	1.325,00	0,00	112.029,00	111.506,00	86.724,00	24.782,00	0,00	523,00	112.029,00	0,00
18.	Turistička zajednica grada Slavonskog Broda	95.901,00	336.563,00	231.534,00	0,00	5.076,00	99.953,00	432.464,00	370.615,00	206.594,00	64.068,00	99.953,00	61.849,00	432.464,00	33.528,00
19.	Turistička zajednica Grada Slunja	483.333,00	881.702,00	500.522,00	37.414,00	340.726,00	3.040,00	1.365.035,00	228.719,00	227.510,00	0,00	1.209,00	1.136.316,00	1.365.035,00	0,00
20.	Turistička zajednica Grada Splita	3.010.175,00	5.786.780,00	4.028.636,00	278.325,00	16.200,00	1.463.619,00	8.796.955,00	2.245.951,00	1.462.516,00	554,00	782.881,00	6.551.004,00	8.796.955,00	0,00
21.	Turistička zajednica Grada Šibenika	458.365,00	698.452,00	500.617,00	15.887,00	181.948,00	0,00	1.156.817,00	1.953.966,00	760.216,00	1.193.750,00	0,00	-797.149,00	1.156.817,00	0,00
22.	Turistička zajednica Grada Vinkovaca	1.169.634,00	118.091,00	81.172,00	36.319,00	600,00	0,00	1.287.725,00	252.168,00	42.578,00	0,00	209.590,00	1.035.557,00	1.287.725,00	0,00
23.	Turistička zajednica Grada Zadra	13.067.621,00	7.432.603,00	4.027.195,00	84.236,00	3.321.172,00	0,00	20.500.224,00	15.849.240,00	2.054.870,00	7.131.516,00	6.662.854,00	4.650.984,00	20.500.224,00	26.818,00
24.	Turistička zajednica Grada Zagreba	10.497.276,00	30.625.538,00	14.438.798,00	12.557.940,00	39.267,00	3.589.533,00	41.122.814,00	7.475.348,00	7.475.348,00	0,00	0,00	33.647.466,00	41.122.814,00	0,00
25.	Turistička zajednica Grada Županje	28.470,00	19.223,00	19.162,00	0,00	0,00	61,00	47.693,00	41.338,00	41.338,00	0,00	0,00	6.355,00	47.693,00	0,00
26.	Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije	1.524.335,00	199.588,00	199.401,00	187,00	0,00	0,00	1.723.923,00	312.740,00	161.331,00	0,00	151.409,00	1.411.183,00	1.723.923,00	0,00
27.	Turistička zajednica Ličko-senjske županije	22.032,00	892.042,00	886.240,00	5.802,00	0,00	0,00	914.074,00	126.973,00	126.973,00	0,00	0,00	787.101,00	914.074,00	0,00
28.	Turistička zajednica Međimurske županije	2.036.194,00	952.656,00	90.666,00	378,00	859.266,00	2.346,00	2.988.850,00	3.208.654,00	744.545,00	283.865,00	2.180.244,00	-219.804,00	2.988.850,00	2.161.780,00
29.	Turistička zajednica Općine Marija Bistrica	265.892,00	240.387,00	237.268,00	1.119,00	2.000,00	0,00	506.279,00	99.339,00	99.339,00	0,00	0,00	406.940,00	506.279,00	0,00
30.	Turistička zajednica Općine Medulin	114.142,00	788.421,00	70.316,00	0,00	701.105,00	17.000,00	902.563,00	2.783.747,00	378.690,00	2.405.057,00	0,00	-1.881.184,00	902.563,00	0,00
31.	Turistička zajednica općine Nijemci	184.918,00	189.543,00	187.560,00	333,00	1.650,00	0,00	374.461,00	64.925,00	64.925,00	0,00	0,00	309.536,00	374.461,00	0,00
32.	Turistička zajednica Općine Plitvička jezera	92.777,00	357.963,00	351.951,00	6.012,00	0,00	0,00	450.740,00	61.674,00	55.662,00	0,00	6.012,00	389.066,00	450.740,00	0,00
33.	Turistička zajednica Općine Ston	5.894,00	225.193,00	225.193,00	0,00	0,00	0,00	231.087,00	44.042,00	44.042,00	0,00	0,00	187.045,00	231.087,00	0,00

Redni broj	Turistička zajednica	Nefinancijska imovina	Financijska imovina	Novac u banci i blagajni	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	Potraživanja za prihode	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	Ukupno imovina	Obveze	Obveze za rashode	Obveze za kredite i zajmove	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	Vlastiti izvori	Ukupno obveze i vlastiti izvori	Izvanbilančni zapisi
	1	2	3	3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	4 (2 + 3)	5	5.1.	5.2.	5.3.	6	7 (5 + 6)	8
34.	Turistička zajednica Općine Vrsar	169.266,00	531.683,00	528.455,00	0,00	1.116,00	2.112,00	700.949,00	140.252,00	138.785,00	1.467,00	0,00	560.697,00	700.949,00	0,00
35.	Turistička zajednica područja Srce Zagorja	526.283,00	635.653,00	94.243,00	5.796,00	478.012,00	57.602,00	1.161.936,00	723.492,00	229.613,00	0,00	493.879,00	438.444,00	1.161.936,00	0,00
36.	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije	49.735,00	251.132,00	251.132,00	0,00	0,00	0,00	300.867,00	41.121,00	41.121,00	0,00	0,00	259.746,00	300.867,00	0,00
37.	Turistička zajednica Primorsko-goranske županije	582.018,00	5.338.462,00	3.777.280,00	2.047,00	1.136.524,00	422.611,00	5.920.480,00	3.715.610,00	2.465.229,00	0,00	1.250.381,00	2.204.870,00	5.920.480,00	0,00
38.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije	490.023,00	3.144.481,00	2.911.442,00	13.025,00	128.046,00	91.968,00	3.634.504,00	1.217.247,00	1.217.247,00	0,00	0,00	2.417.257,00	3.634.504,00	97.252,00
39.	Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije	694.116,00	190.402,00	43.465,00	0,00	114.251,00	32.686,00	884.518,00	185.634,00	124.790,00	0,00	60.844,00	698.884,00	884.518,00	0,00
40.	Turistička zajednica Zadarske županije	5.818.567,00	5.430.314,00	4.759.909,00	618.141,00	0,00	52.264,00	11.248.881,00	6.359.812,00	6.359.812,00	0,00	0,00	4.889.069,00	11.248.881,00	0,00
Ukupno (1. – 40.)		69.894.833,00	183.274.659,00	146.069.047,00	16.686.907,00	10.107.313,00	10.411.392,00	253.169.492,00	131.917.797,00	79.796.609,00	13.592.146,00	38.529.042,00	121.251.695,00	253.169.492,00	86.953.786,00